

Brassói Lapok

XLII. évfolyam
32 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szombat
1935. évi február 9

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedőnkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 60 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej félre 600 lej, egész évre 1200 lej — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegoldalon 5.50 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 6 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58 telefonszámok kiadóhivatal 92., szerkesztő 66. 43.

A nagy ragály

A romániai közvélemény — érthetően — még mindig annak az előcsatározásnak hatása alatt áll, amelyet Maniu és Vajda most vívtak meg legelőször nyilvánosan. Eddig ugyanis csak a kulisszák mögött folyt a harc és kifelé főleg csak a kis csatárok csaptak össze. De azokból az összerohanásokból is sejteni lehetett, hogy a legendás negyvenéves barátság nem kis jelentőségű személyi ellentétek miatt kapott gyógyítható repedést. Másról, többről van szó. A két régi harcost világnézeti ellentétek sodorták egymással szembe. Az egyik kitar valami mellett, a másik elhagyott valamit. Nem embert, hanem elvet. Nem barátot, hanem hitet. Az egyik vérző szívvel bántani kénytelen a másikat, a ki áruló lett, akit elkaptak a kalandorpolitika forgószele, akit nem lehet meggyőzni, mert nem akar érvekkkel, csak bunkóval, tőrrel és orvul harcolni.

Ha valaki képtelen a szenvedésre és teljesen rideg individualitással képes nézni az eseményeket, az embereket, a kiket el-elkap a nagy ragály, az nagyra értékelheti azt a szörnyű tanulmányt, amit a mai élet nyújt. Az ember a saját élete folyamán így még sohasem kerülhetett szembe saját magával. Mindig voltak kis hasonlóságok, akik időnként korrigálták meggyőződéseiket, akik hitványságuk spongyáival le-le-törölték a multjuk egy-egy darabját, egy-egy jelszót, amelyért jó volt harcolni. De ismételtük, így, ilyen csúnyán, ilyen szemérmetlenül még sohasem fordult szembe az ember magával, mint mostanában. Ugyanazt végig csinálni, mint elnyomott és elnyomó, csak a mai ember elég vakmerő. Két szögösen ellentétes politikai álláspontot harsogni, — erre csak a ma politikusa képes.

Ezt a magas iskolát járatta ki a világgal a német nemzeti szocializmus. Innen szerzett erkölcsi alibit az a Vajda Sándor, aki maga is kisebbségi sorban verkedett és aki ma többségi sorból indítványozza a halál, a pokol és kenyeretelenség legbecstelenebb numerusz klauzusát.

A volt orvos, aki el akarja venni a kegyeret a kisebbségi gyerek szájából, a tömeges magzatelhajtó, aki származási hiba miatt követeli a tömeghalált.

A numerusz klauzus szadista programját csak a mai politikus találhatta ki. A fasizmus szülte ezeket a gyáva és borzított terveket, az a fasizmus, amelyet költők és politikai pecérek ide is át akarnak ültetni minél előbb.

Reméljük, hogy eredmény nélkül. Hisszük, hogy a békebeli politikai becsület: a nemes liberalizmus és a tiszta demokrácia még élnek, mint katonák. Még akkor is élnek, ha Sulyok ur gunyolódik előlött és már-már undorító rövidlátással segítségére siet Vajdának és társainak.

A vakságnak erre a fókára nem igen hittünk képesnek embert, aki tollat mert szorítani karmai közé. Aki nem tudja felismerni, hogy a fasizmus lényege nem ismer különbséget és politikai győzelem esetén nincs pardon ama kongó fejek számára sem, amelyek pedig fajsulyuk alapján megérdemelnék a kíméletet.

Kisebbségi numerusz klauzuszt hirdet Vajda, tisztelt urak. Nem zsidóhadjárattól van szó, hanem a kisebbségek kenyeréről.

Ezt kiabáltuk mi, uraim, Hitlerék első kormányzati ténykedése óta. Ezt ordítottuk a boldogan hozsannázó kisebbségi fülekbe, hogy a zsidóüldözés csak precedens, amelyből jogcím születik a kisebbségek egyetemes kipusztítására. De fáj, hogy igazunk van!

Berlin politikai köreiben szakadást idézett elő a londoni angol-francia egyezmény

A birodalmi véderő és a külügyminisztérium a tárgyalások felvétele mellett van — a nemzetiszocialista párt szélsőségesebb árnyalatai visszautasítást követelnek

egyezmény

Nem kapott határozott utasításokat a Párisba visszaküldött nagykövet sem — Hitler maga is zavarban van

Lengyel — angol — német találkozó készül Berlinben?

Berlin, február 8.

Ma már kétségtelen, hogy a londoni angol-francia tárgyalások és az ezek nyomában létrejött egyelőre csak elvi jelentőségű megállapodások zavarba hozták Németországot. Hitler és kormánya nem látja tisztán a legkedvezőbb „helyezkedés” lehetőségét a kormány zavarra kényszerítő erős kihatással van magára a német külpolitikai szolgálatra is, amely Berlinből vár irányítást, sőt utasítást a továbbiakra vonatkozólag. A legújabb jelentések arról is birt adnak hogy a londoni megállapodások bizonyos szakadást eredményeztek a német politikai erők között s az a szakadás olyan természetű, hogy maga Hitler sem tudja azonnal és erős kézzel áthidalni.

Párisban természetesen igyekeznek igen pontos tájékozódást szerezni a berlini hangulatról, hiszen a londoni egység gyakorlati jelentősége Németország további viselkedésében rejtőzködik. Francia

szenponctból az is sikernek látszik, hogy Berlinben bizonyos mértékű zavarodottság észlelhető. London érdeklődése is feszült, hiszen ha a német álláspont egy fordul, ahogyan az angol diplomácia előkészítette, úgy ez valóban a béke érdekében történik s ennek a dicsősége elsősorban Angliát illetné. Jellemző, hogy a berlini „zavart” Londonban is észreveszték és számon tartják. A londoni Reuter jelenti például, hogy „a német vezetőkörök hosszasan tanácskoztak az angol-francia javaslatokról.” Egységes álláspont azonban a hosszú tanácskozás végén sem alakult ki. Az angol hírforrás szerint a külügyminisztérium és a birodalmi véderő, vagyis a katonai körök szeretnék felvenni a tárgyalásokat a londoni megállapodások alapján. Nem rajonganak azonban azért az álláspontért a nemzetiszocialista párt szélsőségesebb árnyalatai. Szerintük a tárgyalás olyan megalkuvás volna és külpolitikailag olyan elkötele-

zettségeket eredményezhetne, amelyek el- lenkeznek a párt programjával.

A döntő szót természetesen Hitler mondja ki. Hitler viszont még nem döntött semmilyen irányban. Az ilyen fogas külpolitikai kérdések nehezebb feladat elé állítják a birodalmi vezért, mint annak idején a belső megszervezés kissé felelőtlen bátorsága. Most nem lehet nagy szavakkal s harsogó bátorsággal élni, most körültekintőnek és okosnak kell lenni. A külügyminisztérium magatartása arra enged következtetni, hogy Hitler is a „diplomatikus” megoldás felé hajlik s nem vállalja azokat a szélsőségeket, amelyeket ő ültetgetett el a pártjában. Döntő erőt jelent a birodalmi véderő állásfoglalása is. Németország belső politikája, helyesebben Hitler újra arra a kinos válszutra tért, amelyen néhányszor már megfordult: szembe kell helyezkednie saját pártjával és azzal a politikai rendszerrel, amelynek ő a szülője.

A párisi német nagykövet nem kapott határozott utasításokat

Berlin zavarodottságára utal a párisi Havas-ügynökség új jelentése is. Eszerint Köster párisi német nagykövet szerdán visszaindult Berlinből állomás helyére. Köster részt vett a berlini „hosszas tanácskozásokon” s aztán külön is tanácskozott a külügyminisztériumban. Határozott utasításokat azonban legalábbis a francia sajtóiroda szerint nem kapott Berlinben s így Párisban inkább a további megfigyelés a feladata, mint a bármilyen irányban való határozott elindulás.

A párisi lapok hangsúlyozzák is, hogy Köster visszaérkezése nem jelent előrehaladást a „London utáni” világpolitikai helyzetben. A német kormány, a jelek szerint, semmiképpen sem akarja elismerni a dolgot s erősen körülnéz, mielőtt valamine elhatározná magát. A kérdés most már csak az francia szempontból, hogy vajjon Németország merre keresi a kiutat nem éppen kényelmes helyzetéből?

LENGYEL — ANGOL — NÉMET TALÁLKOZÓ BERLINBEN?

Talán erre a francia kérdésre ad választ a londoni Press Association jelentése. Az vehető ki ebből a jelentésből, hogy a német kormány szeretné felvenni a kapcsolatot Londonnal, függetlenül a londoni megállapodásoktól. „Német körökben célozzanak arra, — mondja a jelentés —, hogy a londoni angol-francia tárgyalásokon kialakult kérdéseket s különösen a légi leszerelést il-

letően a kilátások nagyban javulnának, ha Simon angol külügyminiszter személyesen látogatná meg Hitlert Berlinben.” Azt jelenti ez, hogy Hitler tárgyal a londoni egyezményhez való csatlakozásról, de külön az angol külügyminiszterrel és — Berlinben.

Érdekes, hogy Londonban nem zárkoznak el mereven ez elől a gondolat elől.

Beck lengyel külügyminiszter is találkozni akar Simonnal

A párisi Intransigeant többet is tud erről a „tervezett berlini látogatásról”. Jelentése szerint Berlinben számítanak arra, hogy Simon látogatása a közeljövőben időzerű lehet — s készülnek is erre az alkalomra. Ugy tervezik, hogy Beck lengyel külügyminiszter is éppen akkor adja vissza Göring varsói látogatását. Simon tehát egyszerre tárgyalhatna a lengyel külügyminiszterrel és a német államférfiakkal. Ezen a tárgyaláson aztán „kiteríthetnék” a keleti egyezmény ügyét a maga teljességében és pedig úgy, ahogyan azt a német és lengyel álláspont látja és láttatja.

Arról is szó volna, írja a francia lap, hogy Simon aztán a berlini tanácskozások során egy négyes, esetleg ötös értekezletet készítené elő. Ezt az újabb értekezletet Brüsszelben, Londonban, Páris-

Hangsúlyozzák azonban, hogy erről csak akkor lehet majd szó, ha a londoni tárgyalásokkal összefüggő válaszok minden oldalról beérkeznek az angol külügyminisztériumhoz. Valamilyen választ tehát feltétlenül kell adnia Németországnak is, ha azt akarja, hogy Simon berlini látogatásáról komoly tárgyalás kezdődjék.

ben vagy éppen Berlinben tarthatnák meg.

Tehát újra csak tanácskozások. Lehet, hogy a német külpolitikai szolgálat most éppen ebben fáradozik. A döntő állásfoglalás ez esetben még messze van. A légi leszerelésre vonatkozó egyezményt és Németországnak a Népszövetségbe való visszatérését — ez lenne ugyanis határozott pontot az angol kezdeményezésre — még sok mindennek kell megelőznie. Kérdéses, hogy Anglia játssza-e ilyen sokáig ezt a játékot?!

LAVAL BETEGE LETT LONDONNAK

Ide tartozik még az a párisi jelentés is, amely szerint Laval francia külügyminiszter az izgalmtól és fáradalmaktól kimerülten ágyának dőlt. Betegsége nem komoly természetű ugyan, de né-

Hóban és hidegben

NIVEA érdes bőr ellen

Ez az időjárás megköveteli a bőrnek különös megővését. Ezért védekezzék! Minden este — de nappal is, mielőtt a szabadba kimenne — arcát és kezét Nivea-creme-vel dörzsölje be. Így az Ön bőre sima és bársonyos marad, és azt a gyöngéd és finom kinézet kapja, amit a fiataliságnál úgy megcsodálunk. Nivea-Creme nappali és éjszakai krém egyaránt NIVEA-CREME. Dobozokban: Lei 16.00-72.00 / Tubusokban: Lei 30.00, 45.00 BEIERSDORF & Co., S. A. R., BRASOV

Belőtték az ablakon

— tévedés volt

Budapest, február 8

A budapesti rendőrség különös me-
renyület ügyében nyomoz. Magyar La-
jos közigazgatási bíró közraktárúti la-
kásának ablakán szerdán este egy ismer-
etlen ember belőtt. A golyó szerencsére

senkit sem talált. A rendőrség politikai
merényletre gondol s ilyen irányban is
indította be a nyomozást. Maga Ma-
gyar Lajos kijelentette, hogy csak té-
vedésről lehet szó, mert sem politikai,
sem másfajta ellenségei nincsenek.

hány napig, esetleg egy hétig föltétlenül
pihennie kell, tehát tartózkodik a kül-
ügyminisztériumtól.

A francia lapok szerint nem is valószí-
nű, hogy ezalatt a hét alatt Lavalnak
komoly munkája adódna, mert Német-
ország nem siet a válasszal, már pedig a
következő lépést föltétlenül a német kor-
mánynak kell tennie

A DAILY HERALD PÉNZÜGYI BOMBÁJA

Az angol közgazdasági sajtóban érde-
kes és nagy feltűnést keltő utóhangja van
a londoni tárgyalásoknak. A Daily He-
rald közölte elsőnek azt a hírt, hogy
Flandin Londonban egyébről is tárgyal,
mint szorosan vett külpolitikáról. Szóba
hozta, hogy szeretne egy jelentősebb ál-
lamközi intézménybe venni az angol pénz-
piactól. Összesen 60 millió font névértékű
két és félszázalékos francia kincstári je-
gyet helyezne el az angol bankoknál, ha
ennek meg volna a lehetősége s ha elő-
állna az a helyzet, hogy a francia ban-
kok megtagadják támogatásukat a kor-
mány pénzügyi politikájától.

A Daily Herald szerint London pénz-
ügyi körei igen hűvösen fogadták Flan-
din ajánlatát.

Újra bezártak két kolozsvári iskolát a nátház miatt

Kolozsvár, február 8.

A városi főorvosi hivatal intézkedésére
a Bartha Miklós-utcai kereskedelmi isko-
lát, a református leánygimnáziumot és a
Bukovina-telepi elemi iskolát további hat
napra bezárták a nátház-járvány miatt.
A főorvos szerint a járvány Kolozsváron
most van a tetőpontján.

Göbbels mindent jobban tud

Berlin, február 8.

Göbbels, Németország propagandaminisztere
értekezletre hívta össze a német filmgyártás
vezetőit. A tanácskozás során a propaganda-
miniszter felháborodással állapította meg,
hogy az utóbbi időben forgalomba hozott né-
met filmek csapnivalóan rosszak.

Göbbels ezután az összegyűlt filmmágnások
tudomására hozta, hogy a propagandaminisz-
térium majd megmutatja, milyen legyen az
igazi német film. Göbbels „művészi” irányítása
mellett öt filmet fognak készíteni. Ezt az öt
műveket kell elfogadni majd az ideális mo-
ziki modelljeként és ezekhez kell igazodni
mindenfélre tekintetben.

Általában a diktátor körtünete, hogy nem-
csak mindent tud, hanem mindent jobban tud.
Elkergetni a jó színészeket és a szakembere-
ket és mégis jó filmet csinálni?
Az is.

— Kimérte a veszett kutyától megharapott
őkről. Szatmárról jelentik: A szatmár-
megyei Krasznabétek község rettentő nyug-
talanságban van. Kirner Antal mérsáros a na-
pokban levágott egy őkről, amelynek a husá-
ból szinte az egész falu vásárolt. Később ki-
derült, hogy az ökör beteg volt és betegségét
valószínűleg egy veszett kutya harapása okozta.
Rantea járási állatorvos, mielőtt értesült
a hírről, azonnal lefolytatta a vizsgálatot s
megállapította, hogy az ökröt orvosi ellenőrzés
nélkül mérték ki s az állat valóban beteg
volt, bár az nem állapítható meg minden két-
séget kizáróan, hogy betegsége mi okozta. A
lakosságot érthetően páni félelem fogta el, hi-
szon a veszettség lappangási ideje 9 hónap is
lehet. A járási állatorvos táviratilag jelentette
az esetet a kolozsvári Pasteur-intézetnek és
intézkedést kért.

Megoldás előtt az ismeretlen francia katona rejtélye?

Negyvenegy család vallja magáénak a rodezi elmeógyógyintézet titokzatos lakóját

A háborús rokkant megrendítő tragédiája — Tizenhét éve keresik
hozzátartozóit, akik most a pénz szágára előbujtak

Páris, február 8.

Franciaországnak két ismeretlen katonája
van. Az egyik a diadalív alatt nyugszik és
örökmécses lobog fölötte, jelképezve a nagy
nemzet soha el nem muló háláját.

A másik ismeretlen katona a rodezi ideg-
gyógyintézet lakója és 17 év óta mint élő-
halott tengeti napjait.

Ezt a második ismeretlen katonát már régen
elfelejtette a világ, holott annakidején ügye
olyan szenzációt keltett, mely Franciaország
határain túl is érdeklődést váltott ki.

Tizenhét évvel ezelőtt, 1918. januárjában, a
mikor még javában dörögtek az ágyuk az ösz-
szes frontokon, dühöngve robogott be a pá-
risi gyorsvonat a lyoni pályaudvar kupolás
előcsarnokába. Hajszálon mult, hogy a hatal-
mas lokomotív halálra nem gázolt egy embert,
aki tépett katonai egyenruhában állott a si-
neken.

Az ismeretlen egy hordár rántotta el az utol-
só pillanatban a mozdony elől.

Az ismeretlen azonban nem mutatkozott há-
lásnak az életmentésért, továbbra is ott állott
a sinek között, úgyhogy két rendőrnek kellett
eltávolítani a veszélyes helyről.

Mikor neve után érdeklődtek, zavaros sze-
mekkel nézett körül és néma maradt.

A rongyos egyenruha zsebei üresek voltak,
semiféle igazoló írást sem találtak nála és
nem tudták személyazonosságát megállapítani.
Nem maradt más hátra, minthogy az egyik ál-
lami ideggyógyintézetbe szállítsák.

Azóta 17 teljes év telt el.

A rodezi ideggyógyintézetben mindent meg-

tettek, hogy öntudatának legalább egy kis
szikráját lángallobantsák benne.

Ezerszer és ezerszer kérdezték tőle, hogy mi a
neve, mire egyszer halk hangon azt állította,
hogy Monjouinnak hívják. Az ideggyógyinté-
zet vezetője a nyilvánossághoz fordult.

Az ismeretlen katona fényképét minden
nagy lapban közzétették és az összes fran-
ciaországi Monjouin nevű embereket felszó-
lították, hogy jelentkezzenek a rodezi inté-
zet igazgatóságánál.

Csakhamar megállapították, hogy
Franciaországban 817 Monjouin nevű család
él.

Heten közülük elmondották, hogy nem tudnak
semmit a fronton eltűnt hozzátartozóikról.
egy öreg délfranciaországi paraszt, aki állam-
költiségen jött Rodezba, felismerni vélte eltűnt
fiát az ismeretlen örltben, de bizonyosat nem
mert állítani.

A rodezi ideggyógyintézet igazgatója újfajta
kísérlethez kezdett. Két ápoló kíséretében el-
küldte az ismeretlen katonát mindazokba a
falvakba, ahol Monjouin-családok élnek. A
kísérlet az volt, hogy az örltet elvitték a fa-
lu templomába és otthagyták, persze nem té-
vesztették szem elől. Arra számítottak, hogy
ha ismerős környezetbe kerül, akkor elindul
hazafelé. Egy helyen a kísérlet eredményre
is vezetett.

Az ismeretlen néhány percig tanácstalanul ál-
lott a templom előtt, majd megindult a faluvég
felé és Monjouin parasztagazda házához lépdelt.
Bement a konyhába és nyugodtan leült, mintha
mi sem történt volna. Már-már azt hitték, hogy
ezzel megoldódott a rejtély.

Monjouin felismerni vélte az örltben a há-
boruban elvesztett fiát, a parasztagazda há-
rom lánya azonban a leghatározottabban ki-
jelentette, hogy az öreg téved és az örltük
levő fiatalember nem azonos fiavérükkel.

Nem maradt más hátra, mint az ismeretlen
visszavinni a rodezi intézetbe. A rejtélyt azon-
ban, hogy az örlt miként találta meg a Mon-
jouin-házhoz vezető utat, mindmáig nem sika-
rult megoldani.

Az ismeretlen katona ügyében most érdekes
fordulat állott be. Az ideggyógyintézet igazga-
tója ajánlott levelet kapott a párisi hadgy-
minisztériumtól. A levél tartalma igen érdekes
volt. A hadügyminisztérium leszögezte, hogy
az ismeretlen katonának, mint súlyos rok-
kantnak, joga van nyugdíjra. Miután ezt a
nyugdíjat 17 év óta nem fizették ki részére,
az összeg a kamatokkal együtt 53.000 frank-
ra emelkedett.

Ez az összeg rendelkezésére áll a rodezi ismer-
etlennek. Minthogy azonban örltnek nem le-
het pénzt kifizetni, az ideggyógyintézet veze-
tője új kísérletre szánta el magát.

Ismét közzétették fényképét a lapokban és
együttal közölték, hogy az ápoltnak 53.000
frank készpénzvagyona van.

Negyvennyolc óra sem telt belé és valóság-
gal megostromolták az ideggyógyintézetet.

Nem kevesebb, mint 41 család jelentkezett s
valamennyien a leghatározottabban állítják,
hogy a rodezi ismeretlen az ő 17 évvel ez-
előtt eltűnt hozzátartozójukkal azonos.

Most a rodezi bíróságra hárul a feladat, hogy
ebben a bonyolult ügyben salamoni ítéletet
hozzon.

Pervesztes lett a „Mica” aranybánya- társaság Pompiliu PISOval szemben

Másfélmillió négyzetméternyi bányaterületet kell visszaadjon
a „Mica” az eredeti társulatoknak

Bukarest, február 8

Mint ismeretes, évek óta elkeveredett
harc folyik az Erdélyi Ércegség leg-
gazdagabb aranytermővidékének tulaj-
donjoga körül. Ezek az aranybányák
valamikor Pompiliu PISO volt képviselő-
házi alelnök tulajdonát képezték és kü-
lönböző perek révén a „Mica” aranybá-
nyavállalat birtokába kerültek, amely a
területek egy részének kiaknázására Mi-
nele de Aur Breaza—Zlatna elnevezés
alatt külön részvénytársaságot létesít-
tett. Ennek a vállalatnak a tulajdonjo-
gát támadta meg PISO, aki előzőleg kü-
lönböző egységi ajánlatokat tett a „Mi-
ca”-nak, de nem tudtak megegyezni.
Újabb perre került a sor és PISO bizo-
nyítékainak az alapján az illetékes bá-
nyahatóságok kiadták a végleges bánya-
jogi elismervényeket a PISO által ismét
életre keltett bányakukok részére, a
melyek a szóbanforgó terület eredeti tu-
lajdonosai voltak valamikor.

A végleges bányajog kiadása ellen vi-
szont a Mica élt jogorvoslattal a bukare-
sti bányajog-fellebbviteli bizottságnál és
tiltakozását jelentette be az ellen, hogy
a kérdéses területeket a „Năluț” és
„Szent János” nevű kúkoknak adják át.
Ezeket a társulatokat a gyulafehérvári
törvényszék még 1926-ban elismerte,
majd a bukaresti tábla is elismerte a ne-

vűkre irt területek kitermelési jogát, de
külön-külön, nem pedig az általuk 12
millió alaptőkével létesített együttes
társaság javára. Ugyanakkor azonban el-
utasította a tábla a „Mica” által létesített
Breaza-társaság jogigényét is, azon a ci-
men, hogy az érdekelt társulatok bele-
egyezése és akaratát ellenére birtokolja a
vadás területek feletti jogokat.

Ezzel szemben a „Mica”, illetve a
Breaza társaság azt vitatja, hogy az ő
alapítólevelében szereplő 12 millió alap-
tőke éppen a PISO által képviselt társu-
latok elismert bányajogainak koncesz-
szióját képviseli, tehát szabályszerűen
kezeli ezeket a bányákat.

A bányajogi fellebbviteli bíróság
azonban nem fogadta el a Breaza társa-
ság álláspontját, miután az illetékes bá-
nyajogi fórumok régebbi döntése sze-
rint a bányajogok a „Năluț” és „Szent
János” kúkok tulajdonát képezik s így a
Breaza társaságnak tulajdonképpen
nincs is alaptőkéje. Ezt a tényt különben
már a kolozsvári kereskedelmi felügye-
léség hivatalosan megállapította a mi-
nisztériumhoz küldött egyik jelentésé-
ben. Következésképpen a „Mica” ismét
pervesztes lett Pompiliu PISOval szem-
ben, aki a végérvényes ítélettel jogerő-
sen tulajdonosa lett egy körülbelül más-
félmillió négyzetméteres aranytermő te-
rületnek.

— Étvágytalanságnál, gyomorhurtnál,
gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési
renyhéségnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánki-
ütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Fe-
renc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor
és a belek működését s megszabadítja a testet
a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvos-
tudomány számos uttorje megállapította, hogy
a Ferenc József víz abszolút megbízható has-
hajó s ezért az emésztőszervek megbetegede-
seinek kezelésénél állandóan alkalmazható.

Kószoló a londoni általános választásokból

London, február 8

A Vavetree-kerületben időszaki kép-
viselőválasztás volt, amely a munkás-
párti jelölt fényes győzelmével végző-
dött. A munkaspárti jelölt, Cleary,
15.600 szavazatot kapott, míg jelentősebb
ellenfele a konzervatív programmal fel-
lépett ifjabb Churchill mindössze 1575
szavazatot kapott.

Elverték a végrehajtót

Kolozsvár, február 8

A Kolozsvárhoz közelfekvő Siliva közsé-
gben Bonta Sándor, Bonta János, Negri-
risan János, Cohlcor Aram és Caco Ale-
xandru behatoltak a község házára, ahol
Pascalan Joan végrehajtót elverték. A
csendőrség letartóztatta őket és mindnyá-
jukat átadták az ügyészségnek

Vége a külföldi pénzügyi ellenőrzésnek?

Lejárt Auboin pénzügyi tanácsadói megbízatása és nem hosszabbítják meg újra

Hivatalos körökben méltatlankodnak utolsó jelentésének kimélettensége miatt. Most sem tudott határozni a nemzeti-parasztpárt állandó bizottsága Tilea és Mirto kizárása ügyében.

Mégis életbelép az új külkereskedelmi rendszer

Bukarest, február 8.

Amint röviden már előző számunkban jelentettük, tegnap este a nemzeti-parasztpártnak az állandó-bizottsága, valójában elnöki tanácsa ült össze, hogy határozzon azokban a kényes ügyekben, amelyek a napokon át ülésezet végrehajtó-bizottság nem tudott megoldani és eléje utalt. A végrehajtó-bizottság tudvalevőleg beírta annyival, hogy elrendelte az erdélyi és bánági pártszervezetek kongresszusának még február folyamán való megtartását, a székelymegyei párttagozat keretében dúló viszályokkal kapcsolatban pedig helytelenítette Tileának, a szervezet elnökének az utóbbi időben tanúsított magatartását s rámutatva arra, hogy a tagozati kongresszus magának Vajdának, a tartományi elnöknek a beismerése szerint is szabálytalan volt, *hatálytalannak* mondta ki a nagyszebeni kongresszuson választott tagozati vezetőség valamennyi határozatát, így tehát azokat is, amelyekkel több tagot kizárt. Ilyképpen a végrehajtó-bizottság részleges elégtételt adott a Maniu-híveknek, mert ők követelték az erdélyi kongresszus záros határidőn belül való összehívását, a nagyszebeni kizárások megsemmisítését és Tilea magatartása ügyében a kiméletlen eljárást.

A maniusták azonban csak részben kaptak elégtételt. Követelték ugyanis azoknak az önkényességeknek az orvoslását is, amelyeket Vajda hívei a szamos-, temes- és máramarosmegyei tagozatokban követtek el. Maniu hívei azt kívánták, hogy ezeknek az ellentéteknek a rendezését a végrehajtó-bizottság a kolozsvári

tarományi-bizottságra bizza, ez a követelésük azonban nem teljesült, mert a végrehajtó-bizottság — nem ok nélkül — attól tartott, hogy a két csoport Kolozsváron annyira hajba kapott volna, hogy a pártszakadás már elkerülhetetlenné vált volna.

Az állandó-bizottságra maradt ezek után az a nehéz feladat, hogy egyrészt az utóbbi három megyei tagozat ellenitéinek a dolgában, másrészt pedig a Tilea és Mirto kizárására vonatkozólag benyújtott maniusta indítványok ügyében döntson. Az állandó-bizottságnak erről az üléséről Vajda hiányzott. Nyilván azért nem jelent meg, mert a szamosmegyei tagozati kongresszus ügyével kapcsolatban az ő elnökké történt megválasztásának is szóba kellett kerülnie.

A nagy érdeklődéssel várt állandó-bizottsági ülésről szintén hivatalos pártközleményt adtak ki, amely szerint a bizottság Mihalache elnökletével visszautasította a temes- és máramarosmegyei tagozatok tisztújítása ellen beadott fellebbezéseket s jóváhagyta a két megyei kongresszus határozatait, amelyeket Vajda tartományi elnök vezetése alatt hoztak meg. Bocu Szevér és Lázár Ilie dr. petíciói tehát végleg elbuktak s ezáltal a pártból való kizárásuk, amelyet a vajdák által rendezett kongresszus mondott ki, véglegessé vált. Ezenkívül az állandó-bizottság elismerte Vajdát a szamosmegyei párttagozat elnökének. Ilyenformán erre a három megyére vonatkozólag a vajdák kaptak elégtételt, illetőleg elismerést.

Tilea és Mirto kizárása

A Tilea és Mirto kizárására vonatkozó indítványokat az állandó-bizottság várakozás ellenére nem tárgyalta, mert úgy találta, hogy mielőtt ezek fölött döntene, meg kell idéznie és ki kell hallgatnia a két vádlottat. Visszont úgy Tilea, mint Mirto jelenleg külföldön van. Tilea csak hétfőn utazott el Londonba kétheti tartózkodásra, állítólag Vajda tanácsára, kifejezetten azért, hogy távollétével elodázzák a kizárása ügyében való határozathozatalt. A kolozsvári chemarista ifjuság tekintettel erre, február 23-ikára halasz-

totta el azt a diszvacsorát, amelyet szombaton este akart rendezni Tilea ünneplésére.

A két csoport közötti személyi ellentéteknek ezt a legizgatóbb részét így sikerült ismét függőben hagyni, ami meg lehetőséget kélt mindkét oldalon, mert elkenést látnak benne a határozott állásfoglalás helyett. A pártvezetőség — úgy látszik — forró kásának látja továbbra is ezt a régóta vajdó személyi ügyet.

Averescu pártjából is kilépett egy vezető

Miközben a nemzeti parasztpárt így huzza-halogatja a személyi ellentétekkel való leszámolást, az Averescu-féle néppárt vezetőségében határozottabban tisztul az a zavaros helyzet, amelyet a Bratianu György vezetéke alatt álló liberális párttal való szoros együttműködés idézett elő. A külföldön levő Averescu helyettesítő elnöki tanács egyik oszlopos tagja, Berlescu volt ipar- és kereskedelemügyi miniszter kilépett a pártból, mert nem hajlandó azonosítani magát a két párt közös kiáltványának a tartalmával. Levelet intézett a „helytartó tanács” elnökéhez, Negulescuhoz, s közölte vele kilépése közelebbi okait. A kiáltványt annyira heves hangunak találja, hogy az szerinte még Romániában is megengedhetetlen, ezenkívül pedig benne felhozott vádak alaptalanok és károsak az általános érdekek szempontjából. Annyival is érthetlenebbnek tartja ezt Berlescu, mert — ugymond —

a múlt év májusában Averescu marsall még egészen másként látta a helyzetet. Berlescu kilépésével a marsall pártja egyik legrégibb vezető-tagját veszítette el a Bratianu Györggyel való szövetség miatt.

A szenátus nem fogadja el Mironescunak a mandátumról való lemondását.

A szenátus tegnapi ülésén Moldoveanu Leonte elnök felolvasta Mironescu volt miniszterelnök hozzá intézett levelét, amelyben Mironescu közölte, hogy miután kilépett a nemzeti parasztpártból, lemond krassomegyei szenátorai mandátumáról, amelyet a nemzeti parasztpárt tagjaként kapott. Moldoveanu elnök javasolta, hogy a szenátus ne fogadja el a lemondást, mert Mironescu, aki kétszer volt miniszterelnök az országnak súlyos körülmények között, értékes tagja a szenátusnak. A szenátus erre Miculescu és D. R.

Ioanitescu hozzászólása után egyhangúlag kimondta, hogy visszautasítja Mironescunak a mandátumáról való lemondását.

Ismét életjelt adott a román náciapárt

A romániai nemzetiszocialista párt újra megalakult, miután vezére, Tatarescu Stefan tartalékos ezredes, a miniszterelnök fivére, a legutóbbi választások alatt felhagyott vele, mert az előzetes kísérletezés eredménytelen maradt. — Ugy látszik, ez a párt akkor támad fel mindig, amikor a német politika kacérkodni kezd Romániával és a kisantant. A román náciapárt újból megalakulását tegnap román és németnyelvű röpiratok közzölték a főváros lakosságával. A röpiratokon Tatarescu Stefan neve szerepelt, mint a párt vezéré. Hangjában és tartalmában egyébként a röpirat most is érinti az ország ismert külpolitikai irányvonalát s ezért — mint a múltban — ezalkalommal is feltűnést keltett politikai körökben. Valószínű, hogy ezt a körülményt ismét szóvá teszik a parlamentben.

Vége a külföldi pénzügyi ellenőrzés

A hivatalos köröknek még mindig erősen foglalkoztatja Auboin pénzügyi szaktanácsadó utolsó jelentése, amelynek megállapításai meglepetést keltettek. A hivatalos körök kétségbe vonják a je-

Életbelép az új külkereskedelmi rendszer

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium hivatalos közleményt adott ki, amelyben hangsúlyozza, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a lapjelentések, amelyek szerint

az új külkereskedelmi rendszert csak Manolescu-Strunga miniszternek a külföldről való visszatérése után léptetik életbe s addig a régi rendszer marad érvényben. A királyi palotában tartott gazdasági minisztertanácsos módosított rendszerről szóló dekrétumot az uralkodó már aláírta s az életbe is lép.

Nyilván ezzel áll összefüggésben az a kormánykörökből származó értesítés, amely szerint pénteken délelőtt a pénz-

lentés számos megítélésének alaposságát. Így elsősorban kifogásolják, hogy a jelentés gyanús, inflációs jellegű pénzügyi műveletekről beszél, noha Auboin kitűnően tudja, hogy a Nemzeti Bank az utóbbi időben jelentős aranymennységeket szerzett, ami nem mutat pénzhigítási törekvésekre, vagy szándékokra. A Nemzeti Bank azt a megállapítást is indokolatlannak találja, amely szerint új bankjegykibocsátást eszközölt, hogy segítse a pénzpiacot. Furcsának találják továbbá, hogy egyedül Auboin kifogásolja a bankkamatlábak 4 és fél százalékra való leszállítását. Auboin kedvezőtlen bírálatát hivatalos körökben annak tulajdonítják, hogy a pénzügyi szaktanácsadó mandátumát, amely csütörtökön járt le, ezuttal már nem is szándékozták meghosszabbítani.

A kormány lapja, a Viitorul, hivatalos helyről azt az értesülést közölte, hogy sem a pénzügyminisztériumban, sem pedig a pénzügyminiszter és a Nemzeti Bank kormányzója között nem volt szó Auboin megbízatásának a meghosszabbításáról. Ezzel véget ért Romániában a külföldi ellenőrzés. Auboin rövidesen el is hagyja az országot.

ügyminisztériumban minisztertanács lesz, s ezen további megoldásokat keresnek a pénzügyi és gazdasági nehézségek kiküszöbölésére.

VAJDA ELUTAZOTT BUKARESTBŐL

Vajda volt miniszterelnök csütörtökön délelőtt elhagyta a fővárost s visszautazott Kolozsvárra. Hír szerint bosszantja a pártvezetőségnek az erdélyi ügyekben hozott felemás határozata s

valószínű, hogy megváltoztatja magatartását Mihalachéval szemben is, aki-nek eddig fenntartás nélkül elismerte pártelnöki tekintélyét és miniszterelnökjelöltségét.

Junius harmadikán ül össze a nyílt szavazással választott délszláv parlament

Meghosszabbítják a jelenlegi költségvetést és felemelik a mandátumok számát

Belgrád, február 8

A belgrádi kormány házfelosztó határozata nem lepte meg a politikai világot. Az előzmények után nyilvánvaló volt, hogy Jevtics nem férhet össze Uzunovics-csal és az Uzunovicsot támogató kisebb politikai alakulatokkal. Megnehezítette a kormány helyzetét az is, hogy a radikálisok nem vállaltak szerepet a kormányzásban, sőt nyíltan ellene is fordultak a kormánynak. Ilyen körülmények között Jevtics a jelenlegi törvényhozó testülettel nem is kormányozhatott s így a parlament feloszlását és az új választások kiírását elrendelő rögös tanácsai rendelet várható volt.

Az új választásokat, amint már jelentettük, május 5-re tűzték ki. Az eddigi 505 mandátum helyett most 368 lesz. A

házfelosztó ukáz szerint az újonnan megválasztott törvényhozó testület junius harmadikán ül össze. Addig a jelenlegi költségvetést meghosszabbítják, hogy az ex-lex-et elkerüljék. A szavazás nyílt lesz.

Az ukáz legutolsó rendelkezése a szavazás nyíltágára vonatkozólag élenk nyugtalansággal töltötte el a politikai pártokat. Az a vélemény alakult ki, hogy a nyílt szavazással választott törvényhozó testülettel a diktatúrát felszámolni nem lehet s jobb volna talán, ha az ellenzéki pártok nem is vennének részt a választásokon. Különösen a radikálisok, a klerikálisok és a mohamedánok gondolnak arra, hogy távollmaradásukkal kétszerezik legalább a választások értékét.

Párisban nem csillapodott a nyugtalanság

A rendőrség több tüntető csoportot fegyverrel vert szét

Páris, február 8.

Politikai körökben olyan hírek terjedtek el, hogy Flandin és Laval között komoly elentét keletkezett Londonban. Állítólag ez volna az oka annak is, hogy a miniszterelnök és külügyminisztere nem együtt utaztak haza, hanem külön-külön. Az ellentét okaira vonatkozólag a párisi sajtó is csak találgat, de semmi bizonyosat nem tud.

Itt említjük meg, hogy Párisban szerdán és csütörtökre virradó éjszaka fokozódott a nyugtalanság.

A rendőrség mindenütt erős készenlélet tartott a Concordia-teret külön karhatalmi

különmények tartották megszállva. Éjszaka több helyen súlyos tüntetés volt, sőt néhány tüntető össze is ütköztek a rendőrséggel.

Az egyik ilyen mérgesebb összetűzés során 5 ember megsebesült. A legutolsó jelentés szerint

egy tüntető kommunista csoport Lebrun elnök palotája felé tartott, de a rendőrség szétszórta és többeket letartóztatott a hangosabbak közül.

A letartóztatottaknál revolverek és török voltak.

A Rákosi-ügy a francia kamara külügyi bizottsága előtt

Budapest február 8.

A magyar politikai körökben és a sajtóban erős visszhangja van annak, hogy a francia kamara külügyi bizottsága állást foglalt a Rákosi-pörrel kapcsolatban. A lapok általában elítélik és visszautasítják ezt a beavatkozást, amely a Nemzeti Újság szerint a trianoni szerződés félreértéséből származik, mert az a bizonyos 76. szakasz nem vonatkozik kommunista agitátorokra és semmiesetre sem

vonatkozik olyan bűncselekményekre, amelyek a békekötések előtt és a béketárgyalások idején következtek el.

A Magyarság azt fejtegeti, hogy a francia kamara külügyi bizottságának állásfoglalása Magyarország belügyeibe való beavatkozást jelent s ez nagyon különös most Franciaországtól, amikor éppen francia kezdeményezésre állapodtak meg Rómában az egymás belügyeibe való beavatkozás kérdésében.

Dráma a hősírboltban

Kénós halál egy tanyai házban

Szentes, február 8.

A csongrádi határban Örvös Pál tanyásgazda

a tanyai lakáson revolverrel agyonlőtte feleségét, aztán végzett magával.

A nagy havazás miatt a tanyai házat

három nap óta senki sem közelítette meg s így a két holttest három napig feküdt elhagyatottan.

A dráma lefolyását a két holttest helyzetéből és a gazda markába fagyott revolverből állapították meg.

Amit nem kívánsz magadnak, miért teszed másokéba?

Karhatalmat kellett kérnie a kolozsvári betegsegélyző végrehajtásához

Már fessegették a pénzszekrényt, amikor a főügyész intézkedett

Kolozsvár, február 8.

Különös végrehajtási eset játszódott le Kolozsváron.

A munkabírócsütörtökön jogerős döntést hozott Crisan Cornel dr. volt betegsegélyzői orvos javára és a betegsegélyző terhére. Az orvost törvénytelenül elbocsátották állásából s emiatt beperelte az intézményt. A jogerős döntés 30 ezer 136 lejt ítél meg neki. Anca Cornel dr. ügyvéd, aki az eljárást megindította és a per megbízója javára levezette, azonnal élt törvényadta jogával s a jogerős ítélet és határozat alapján délből már meg is jelent a betegsegélyzőnél a törvényszéki végrehajtóval, hogy a megítélt összeg erejéig fogantatás a végrehajtást. A betegsegélyző hivatalnokai tiltakoztak a foglaltat ellen azzal az indoklással, hogy

Tandrau Alexandru hivatalos elfoglaltsága miatt nincs otthon. Az ügyvéd erre karhatalmat kért a negyedik kerületi rendőrségtől, ahonnan Oana rendőrtiszt hamarosan jelentkezett is. A bizottság előtt aztán egy odahívott lakatos

megkezdte a betegsegélyző pénzszekrényének a fellörését.

A karhatalmi segítséggel súlyosított foglaltat azonban a végén mégis csak elmaradt. A betegsegélyző emberei ugyanis közben érintkezést kerestek Biriescu főügyéssel, aki telefonon intézkedett, hogy a végrehajtást egyelőre függeszék fel. Így aztán a betegsegélyző egyelőre elkerülte azt, amelyet ő annyiszor gyakorol olyankor is, amikor igazán nem volna joga rá.

A kamara és szenátus ülése

Bukarest, február 8.

A képviselőház csütörtöki ülésén a napirend előtt Banescu Honoriu többségi a Calinescu-Bratianu Dinu között a napokban lefolyt szópárbaj kapcsán azt állította, hogy Calinescu abban az időben, amikor a földművelésügyi minisztérium államtitkára volt, fél millió lejt vett fel azon a címen, mert döntőbírói szerepet játszott a minisztérium és Tischler Mór egy vitás kisajátítási ügyében. Calinescunak tehát — ugymond — nincs erkölcsi joga ahhoz, hogy másokat leckéztessen és tisztességtelenséggel vádoljon.

Madgearu közbeszólt: Nem mondaná meg, hogy ön mennyit kapott a Berger-trösztől?

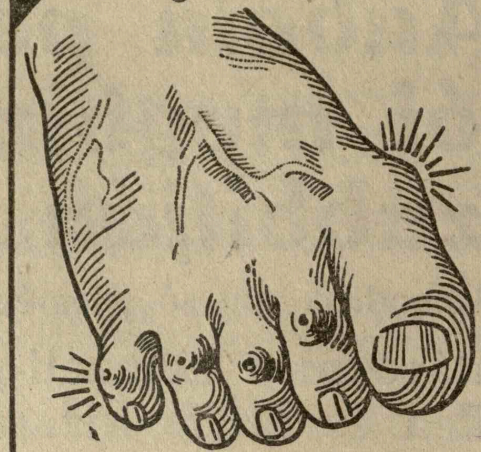
Banescu bizonyításképpen felolvassa a döntőbíráskodásról felvett jegyzőkönyvet, majd kérdést: az Auboin-jelentés ügyében.

azt is felhívja, hogy Calinescut egyik rokona végrendeletének a meghamisításával vádolták.

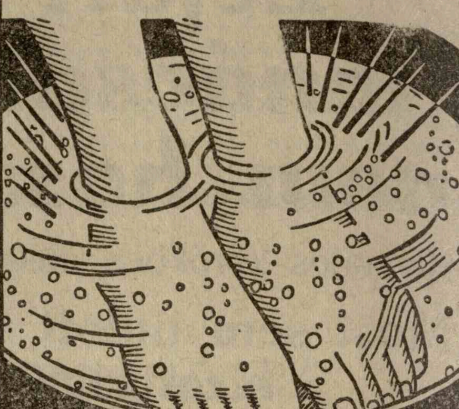
Madgearu és Ghelmegeanu hevesen tiltakoznak a kormányparti képviselő vádaskodásai ellen, Potarca akkori alminiszter pedig kijelenti, hogy a szóbanforgó döntőbíráskodással az államot semmi károsodás nem érte. A szócsata folyamán nagy zivaj támadt, amely csak nehezen tilt el.

A felszólalások további során Ghelmegeanu kérdést intéz a miniszterelnökhöz, mi valóban a kormány gazdasági és pénzügyi programja, mert Bratianu Dinu pártelnök minapi sajtónyilatkozata szöveg ellentétben áll a kormány által hangzottakot gazdasági célkitűzésekkel. Ezután a pénzügyminiszterhez intéz

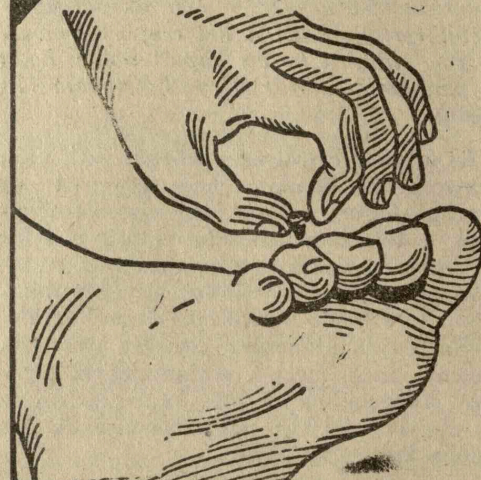
1 Fájnak e Tyukszemei?

2 Áztassa be lábait egy Saltrates Rodell-es lábfürdőbe

3 Pusztá kézzel Kiemelt tyukszemek

4 A fájdalmak megszűntek 3 perc alatt!

Az 1, 2 és 3-as számú ábrák bemutatták. Szerezzen be még ma a drogériában vagy gyógyszerárban egy csomag Saltrates Rodell-t! Öntsön annyit egy jó meleg lábfürdőbe, hogy a víz tejfehér színűvé váljon. Amint a felszabadult oxigén behatol a fájo izom- és bőrszövetekbe, a gyulladások és fájdalmak azonnal megszűnnek. 3 perc alatt beáll a teljes megkönnyebbülés. Az eredményért szavatolunk, ellenkező esetben visszakapja pénzét.

A napirend során néhány kisebb javaslatot szavaztak meg, majd interpellációkra került sor.

Pap Halippa az állampolgárság elismerésének eljárását illetőleg intézett kérdést Pop Valér igazságügyminiszterhez, intézkedést kérve a probléma végleges rendezésére. A napirenden Niculescu lugosi püspök szolt hozzá az új büntetőtörvénykönyv javaslatához.

Sorozatos kihallgatások Horthy magyar kormányzónál

Budapest, február 8.

Gömbös magyar miniszterelnök csütörtökön délből 1 óráig kihallgatáson volt a kormányzónál. Szerdán délből a kormányzó Bethlen Istvánt fogadta, akivel két óra hosszat tanácskozott. Kiszivárgott hírek szerint még több magas politikai személyiség kért kihallgatást a kormányzótól, mert szükségesnek tartják, hogy a mai nehéz politikai helyzetben kellően tájékozassák.

— Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyhéségnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomrot és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.

Egy volt román szenátor rejtélyes eltűnése Csehszlovákiában

Brünn, február 8.

A zuckmanteli szanatóriumból, ahol súlyosabb természetű idegbetegségeket kezelnek, néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt Cerkez volt román szenátor, aki május óta kezeltette ott ideggyógykezelést és kezelés alá vették, ez azonban annyira terhes volt a betegre, hogy haza akart menni Jasiba. A szanatórium igazgatósága levelet irt hozzátartozóihoz, de ezekektől azt a választ kapta, hogy a beteget saját érdekében tartásák csak továbbra is ott. Az egyik éjszaka aztán Cerkez valahogyan kiszökött a szanatóriumból s azóta nem találják. Kevés pénze volt és öltözetje sem volt teljes s így valószínű, hogy ma is Csehszlovákia területén él még, ha valami szerencsétlenség nem érte.

Hubay Jenő kitüntetése

Budapest, február 8.

Horthy Miklós magyar kormányzó Hubay Jenőnek, a híres zeneszerzőnek az elsőosztályú érdemkeresztet adományozta. A magas kitüntetést Homan Bálint kultuszminiszter csütörtökön délből adta át Hubaynak.

Ujabb halálos ítélet Ausztriában

Bécs, február 8.

A welsi esküdtbírócsütörtökön Oder Hermann nemzeti szocialista forradalmárt, aki a legutóbbi nemzeti szocialista felkelési kísérletnél fontos szerepet töltött be a forradalmárok felfegyverzésénél, kötéltálati halálra ítélte.

Bartók Béla akadémikus

Budapest, február 8.

Jelentettük, hogy a Kisfaludy Társaság legutóbbi tagválasztó ülésén Bartók Béla és Kodály Zoltán világhírű zeneszerzőket taggá akarták választani, a választást azonban nem tudták megejteni, mert a gyűlésre a tagok olyan hiányosan vonultak fel, hogy nem volt meg a határozatképesség. A Társaságra nézve nagyon kínos volt ez az eset, annál is inkább, mert azok a tagok sem jelentek meg teljes számban, akik a két kiváló zeneszerzőt a felvételre ajánlották, mintegy 18-an. Ha ez a 18 tag megjelenik a választáson, megvan a határozatképesség is s a választást meg lehet ejteni.

A Társaság azon tagjai, akik egyben tagjai az Akadémiának, most úgy döntöttek, hogy a megtörtént hiba jóvátételére Bartók Bétát az egyik megüresedett akadémiai tagsági helyre ajánlják — s ezáltal vigyáznak arra, hogy a választás időpontjáról ne feledkezzenek meg.

A LEJ KÜLFÖLDÖN

Berlinben 2488—2492, London 487.50, Prága 15.25, Bécs 2.54—2.58.

Ujabb kérdésekkel bombázza a vizsgálóbíró

a Minszki-család ügyvédje

Nagyvárad, február 8.

Minszki Lajos tragikus és rejtélyes halálának ügyében a Minszki-család ügyvédje, dr. Filip Justin volt törvénytársa, bíró újabb beadvánnyal fordult a vizsgálóbíróhoz dr. Ferigán vizsgálóbíróhoz. Filip Justin dr., a következő kérdéseket teszi fel ezúttal a vizsgálóbíróknak:

1. A rendőrség hazaküldte Minszki ruhát a szülőknél. A ruhák szakadozottak voltak és véresek. A kabát csatokban. A pulóver, amely Minszkin volt, amikor elvitték és amely néhány nappal ezelőtt még vadonatúj volt, most tépett volt és vérfoltos. A család által beküldött lepedőn és párnán nagy vérpecsétet éktelenkednek. A cipők eltaposottak. Miért voltak szakadtak a ruhák? Miért véres az ágynemű?

2. Ki volt az ügyeletes tiszt, amikor Minszki Lajost behozták?

3. Kinek a rendelkezésére vitték a rendőrségre a szerencsétlen munkást?

4. Kik kísérték be?

5. Kik őrizték?

6. Ki volt az ügyeletes rendőrtiszt Minszki halálának órájában?

A beadvány utolsó része arra kéri a vizsgálóbírókat, állapítsa meg, hogy a Minszki ellen emelt vád mindössze azon alapult, hogy az egyik letartóztatott ifjúkommunista, Csekő József, amint a rendőrségre kísérték, odakiáltott Minszkihez, akivel szembe találkozott:

— Szervusz, Lajos!

Filip Justin dr. a beadványban kéri, állapítsa meg a vizsgálóbíró Minszki teljes ártatlanságát.

Március 15-én kezdődnek az adókiivetések

Csökkentik a vidéki adóügynökségek számát

Bukarest, február 8.

A pénzügyminisztérium egyenesadóügyi igazgatósága most készíti elő az 1935 évi adókiivetések szokásos előmunkálatait. Tekintettel arra, hogy február 15-én lejár az adóvallomások benyújtási határideje, a napokban kimennek a szükséges utasítások az illetékes kincstári szervekhez az adókiivetés végrehajtásáról. Az eddigi szokástól eltérően, a minisztérium elő fogja írni, hogy az adókiivetőbizottságok ne nyújtsák el a munkájukat, ami csak fölösleges költség-többletet jelent az állam rovására, nem is szólva arról, hogy a kincstár nem tudja megkezdeni a neki járó összegek behajtását azok végleges megállapítása előtt. Már pedig az államnak talán soha sem volt még olyan sürgős szüksége az adóbevételekre, mint most, amikor az állami pénzügyek a kormány legsúlyosabb problémáját alkotják és az Auboin jelentése is sürgeti az adóbehajtás aktívabb menetét.

A készülő utasítás szerint március 15-ig a pénzügyigazgatóságok és adóhivatalok kötelesek elintézni a beadott adóvallomások rendezését és áttekintését, a bevalósított adatok ellenőrzését és a szükségesnek mutatók pótlásokat elkészítését, hogy a kiivetőbizottságok március 15-én haladéktalanul megkezdhesék a munkájukat, kellő felkészültséggel. Az adókiivetést viszont legkésőbb július elsejéig be kell fejezni valamennyi adókategóriánál. Megfelelő időmegtakarítás érdekében a pénzügyminisztérium már elküldte ellenőrző szerveinek a szükséges instrukciókat, hogy azonnal megkezdhesék az előmunkálatait. Mindazon esetekben, ahol az adókiivetést nem lehet az adózó lakhelyén megcsinálni és helyszíni szakvizsgálatra, vagy könyvrevízióra van szükség, az illetékes adóellenőri közegek már most megkezdik a helyszíni kiszállásokat és felveszik a szükséges adatokat, hogy amikor az adótárgyalásra kerül a sor, a kincstár képviselőinek rendelkezésére álljanak ezek az adatok, úgy, hogy ne kelljen újabb adótárgyalási határnapokat kitűzni.

A rögzített adózás alá eső (patenta fixa) kisiparosok, kereskedők és kézművesek tekintetében a pénzügyminisztérium utasította az alantas hatóságokat, hogy az idej adókiivetési tárgyalásokra ne idézze meg az adóosztályozás céljából csak azokat, akiknek az eddigi kiivetése betöltötte a három évet, tehát lejárt, valamint azokat az új adófizetőket, akik eddig még nem szerepeltek az adórögzítési kategóriák között, vagyis új alanyok. Azoknak a kisiparosoknak, kereskedőknek és kézműveseknek tehát, akiket 1933-ban és 1934-ben osztottak be a patenta fixa valamelyik osztályába, nem kell megjelenniük adótárgyaláson. A minisztériumban egyébként most állítják össze az adókiivetési bizottságokba kiküldendő kincstári megbízottak névsorát. Tekintettel arra, hogy most lesz az

első év, amelyben a bizottságoknak nem kell a globális adót is kivetniük, az idén kevesebb adókiivetési bizottság fog működni az országban. Ezzel kapcsolatban Victor Antonescu miniszter kezdeményezésére a minisztérium illetékes körei a kincstári közigazgatás leegyszerűsítésének a lehetőségeit tanulmányozzák. Egyelőre arról van szó, hogy csökkenteni akarják a vidéki adóhivatalok és adóügynökségek számát, illetve ezeket alárendelik az adókiivetési pénzügyigazgatóságoknak, amelyekkel eddig nagyon

laza és nehézkes kapcsolatuk volt. E miatt a behajtott adópénzek igen nagy késéssel folynak be a pénzügyigazgatóságokhoz, ami természetesen sokszor okoz fennakadást a kincstár kötelezettségeinek teljesítésében. Az ügynökségek számának csökkentésével a kerületi adóhivatalok tágabb működési kört kapnak és ezen az alapon azt remélik, hogy jelentős személyzeti leépítések válnak lehetővé, azonkívül az adminisztrációt is racionalizálni, anélkül, hogy emiatt az adó behajtás szenvedne.

Két rendőrt törrel leszurt s aztán elmenekült egy bolgár kommunista vezér

Szofia, február 8.

Gabrovóban a rendőrség rajtaütésszerűen meglepte a kommunistákat s körülbelül száz helyen tartott házkutatást és összesen 82 embert vett őrizetbe. A hatal-

mas razzia során két rendőr felismerte a régóta körözött Kabaktiev kommunista vezetőt s őrizetbe akarta venni. Kabaktiev azonban előkapta törét és mindkét rendőrt leszurta, majd elmenekült.

Ilyen az, amikor mi „türelmetlenek és nyugtalanok” vagyunk

Válasz a csakugyan türelmetlen váradi városi tanácsos urnak

Nagyvárad, február 8

Beszámolt a B. L. arról, hogy milyen kínos riadalmat keltett a városházán az a belügyminiszteri rendelet, amely újabb nyelvvizsgát helyezett kilátásba a már egyszer vizsgát tett tisztviselők azon csoportjára, akik a 4-es számjegyen felül nyerték el legutóbbi vizsgán osztályzatukat. A cikk után, türelmetlennek és nyugtalanoknak állította oda egyik tanácsos a B. L. cikkét és kihangsúlyozta, hogy „van kisebbségi így is elég a városházán, a fele így is magyar”.

Nincs törvény arra, hogy hány százalékos kisebbségi s hány százalékos többségi tisztviselő kaphat elhelyezkedést a városházán, nincs törvény erre éppen úgy, ahogy Románia csak román állampolgárokat ismer és egyformán követeli úgy az adót, mint azt a száz és száz terhet is, amit az adófizető polgár nyakába akaszt.

Tehát csak egy mérték lehet, amivel az államhatalom, de a városi hatalom korifeusai is mérhetnek és ez: Megfelel-e az állampolgári kötelezettségeknek valaki és sikeresen tette-e le a nyelvvizsgát, vagy sem?

És ezek után nézzük meg azt az ötven százalékot, amit a tanácsos ur olyan könnyedén odavetett „nyugtalan és türelmetlen” cikkünkre.

84%-a TÖBBSÉGI ÉS 16%-a KISEBBSÉGI

Menjünk csak sorba végig a hivatalo-

kon, vegyük sorba az ügyosztályokat és állítsuk nyugodtan össze a statisztikát.

A pénzügyi ügyosztálynál: 93 a többségi és 16 a kisebbségi.

A gazdasági ügyosztálynál: 13 többségi. Kisebbségi nincs egyetlen egy sem.

A közigazgatási ügyosztálynál: 47 többségi és 6 kisebbségi.

Ügyész hivataltál: 5 többségi, 5 kisebbségi.

Községi rendőrség ügyosztályán: 30 többségi, 5 kisebbségi.

Tisztiorvos és járványkórház: 16 többségi és 2 kisebbségi.

Állatorvosi hivatal: 5 többségi, 3 kisebbségi.

Tűzoltók, soffőrök: 42 többségi, 3 kisebbségi.

Techinikai ügyosztály: 26 többségi, 8 kisebbségi.

Vághidhi alkalmazottak: 11 többségi, 2 kisebbségi.

Igy tehát 16% kisebbségi és 84 többségi.

Az ujonnan kinevezett tisztviselők nincsenek még benne ebben a statisztikában. Ezek között azután egyetlen egy kisebbségi sincs.

Érdekes, hogy ezt a kisebbségi jelzőt állandóan csak ott halljuk, ahol jogainkat keressük, kötelezésekünk állandóan egyforma állampolgárrá emel a többségiakkal. Itt egyformák vagyunk és nem érezzük velünk soha kisebbségi létünket.

Izzadni — izzadni
izzadni

ez a legfontosabb minden nátháláznál (grippánál), tehát — már a betegség első jeleinél — szedjen azonnal aszpirin-tablettákat. Ne feledjen el orvostól is tanácsot kérni!

ASPIRIN

minden tablettán rajta van a Bayer-kereszt

Készül a béke amarovásárhelyi városházán

Marosvásárhely, február 8

Az új évben ismét megindult a munka a marosvásárhelyi városházán. Megkezdtek az új költségvetés összeállítását, az új vízmuételep terveinek kidolgozását, új városi szabályrendeletet terveznek és nagyobb kölcsön felvételét, amelyhez Dandea már meg is szerezte a minisztérium jóváhagyását.

Amikor az új városrendezési tervek nyilvánosságra kerültek, ismét felmerült az aggodalom, hogy ezeket a terveket megint a város lakosságának képviselete nélkül hajtják végre és ugyancsak így történik a városi kölcsön felhasználása is. Ezzel egyidejűleg újra előtérbe került a magyarság városi képviseletének kérdése is.

Több ízben ismertettük már indokolt tartózkodását a magyar pártnak a Dandea-val való együttműködéstől, az utóbbi időben azonban egyre több hang emelkedett amellett, hogy a magyar kisebbségnek nem szabad tovább képviselet nélkül maradni a városházán.

Vizont Dandea legújabbban igyekszik a meg-egyeződés útjából eltávolítani az akadályokat.

aminek legfőbb bizonyítéka, hogy mindkét félre megnyugtatóan intézte el a református egyháznak a várossal szemben fennálló több évtizedes perét. Ugyanakkor segélyt utalt ki a marosvásárhelyi katolikus plébániának is. A magyar kisebbség részéről még mindig súlyos akadálya az együttműködésnek Dandea éppen eléggé ismert multbeli szereplése és sokan attól tartanak még ma is, hogy a vásárhelyi magyar kisebbség hiába hozná meg az áldozatot, ismételtlen kudarcot vallana Dandea ellentállásán minden olyan akció, amely a magyar kisebbség jogai érdekében indulna meg.

Ezzel az állásfoglalással szemben a magyar párt keretén belül ma már kialakult egy igen erős csoport, amely azt hangoztatja, hogy a passzivitással nemcsak a multban elkövetett igazságtalanságokért nem tud Városhely magyarsága elégtételt kapni, hanem kockáztatja a még meglevő értékeit is, ha távol marad a városi politika intézésétől.

Ma arra sincs módja, hogy betekintést nyerjen az ügyekbe, tehát kötelessége megpróbálni, hogy az együttműködésen keresztül befolyást gyakoroljon a város ügyeire s ne csak utólag értesüljön egy-egy olyan intézkedésről, mely döntően befolyásolja a város lakosságának helyzetét.

Az influenza járvány miatt elmaradt a magyar párt legutóbbi elnöki tanácsa, valamint intézőbizottsági ülése s így ez a kérdés sem kerülhetett napirendre, de egészen bizonyos, hogy a legközelebbi ülésen felvetik. A párt már régebben kiküldött egy nyolcas bizottságot, hogy foglalkozzék a kérdéssel és valószínű, hogy

a legközelebbi intézőbizottsági ülésen ez a nyolcas bizottság megkapja az utasítást, tegyen javaslatot, elérkezett-e az ideje annak, hogy a párt hozzájáruljon az interimár bizottságnak a magyar kisebbség városi képviseletére vonatkozó ajánlatához.

HIREK

Gábor István:

MARGÓ

A moziból jönnek kifele.

Közepes termetű fekete ember, arca kerek, orra alatt Vilmos-bajusz. Az a típus, amelyik vitatkozás közben mindenkor kategórikus és semmitmondó. Ha véleményét kérdezik, sem az egyiknek, sem a másiknak nem ad igazat, ehelyett ellenben óvatos és tartózkodó középútat választ.

Nagyszerű városi bunda van rajta és fején kucma, a hideg hozzá se férhet.

Felesége, jó molett, a karján csüng, a polgári jólét számára is bundát és csizmás hócipőt biztosított.

Igy lépkednek ketten óvatosan, féltek a lábukat, féltek a karjukat, az egész életüket féltek.

A koldus rongyos ruhájában, a bejárat előtt áll. Cipőjéből kilátszik lába s karját előrenyújtva, kalapjával dideregve kéreget.

Van aki ad, van aki elsiel mellette. Ebben a pillanatban érkeznek ők, a polgári jólét képviselői, lassan, óvatosan. Tulmennek a kolduson és már-már elérlik a kijáratot, mikor az asszony, aki az imént a koldust nézte, odasug valamit férjének.

A férj erre megfordul és lassu, szinte cammogó léptekkel visszatér a koldushoz.

Odalép elébe, a vállára teszi a kezét és azt mondja:

— Öregem, tegye fel a kalapját, istentelen ez a hideg. Megfázik.

A koldus nézi és nem felel. Csak áll bámuló szemekkel, tágranyított szemekkel és nem felel. Ekkor a bundás ur ránt egyet a vállán, de azt is lassan és óvatosan. Azután visszacammog feleségéhez, aki már várja. Egy másik karolnak és folytatják útjukat, lassan, óvatosan, mivel a járda ilyenkor télen nagyon sáros.

★

Ezzel az emberrel a klubban találkoztam.

Dupla adag hab előtt ült. Homloka érdekesen összeült és a kávéját ekkor már kétszer visszaküldte. Ezért kicsit haragos volt, de a pincérnek, aki alázatosan bocsánatot kért, megbocsátott.

Néhány perc múlva az újságosfiu került asztala elé. Karja alatt négy-öt folyóiratot tartott, az „Újság” és a „Magyar Hírlap” vasárnapi számai s talán még négy erdélyi napilapot.

A kulturember ekkor kinyújtott karjával elkapta az arra haladó újságosfiut, azután másik kezével, valami halálán fonséges gesztussal végigsepergette az összes lapokat és komoly hangon azt kérdezte a kisfiutól:

— Mondd, fiam, van ezekben valami?...

Az újságosfiu szerényen nyaka közé huzta fejét, megrántotta vállát annak jelül, hogy nem igen tájékozott.

A kulturember még nézte egy pillanatra a lapot, azután parancsoló hangon így szólt:

— Ah, vidd ezeket.

A másik asztalnál megremegtem e cézári parancsra s úgy éreztem, hogy ebben a pillanatban kiadták a kultura útját.

★

— Uram, hallgasson meg, ilyet még nem hallott, esküszöm...

Ezt a merész kijelentést a bodegában, a kitűnő falatozóban mondta nekem egy kiszolgálógyerek, akit már ismerem régről, valahonnan.

— Kérem, egy hete vagyok segéd ebben az üzletben. Boldog voltam, mikor felvettek, hiszen már két éve éheztem és állás nélkül szaladgáltam. Mikor be-

léptem az üzletbe, nem is mulasztottam el, hogy ezt főnökömnek elmondjam és meg ne köszönjem, hogy felvett. Főnököm hosszan és elgondolkozva hallgatott, azután mérlegre állított és lement. Nem tudtam elképzelni mi történt. Miután lemért, dolgozni küldött. Ez reggel volt. Este zárás előtt ismét mérlegre rakott. Ekkor már tudtam mi-

ért teszi.

Két éve nem voltam állásban, két éve hiányosan táplálkoztam, félt, hogy az első nap feleszem az üzletét...

Valóban, ilyent még nem hallottam s kifelé ment mély kalappal üdvözöltem a bodega főnökét, mint egy új rendszer merész és forradalmár utörőjét.

ABLAK

A szlovének fővárosában, Ljubljánában klub alakult a kézfogás ellen. Az új klubnak eddig kereken száz tagja van, de a klub alapítói remélik, hogy ezt a számot rövid idő alatt megsokszorozzák és hogy mozgalmuk elterjed a népszerű lesz messze túl szűkebb hazájuk határain. Céljuk általában harcot üzeni minden értelmetlenné vált és üres konvencióvá lett üdvözlési forma ellen, de különösen kényelmetlen hadjáratot indítottak a felesleges kézfogások ellenszenves és határozottan oszloba szokása ellen.

Mi szükség van arra — kérdik a ljubljánai klub tagjai —, hogy ugyanabba a hipotalba, irodába érkező hivatalnokok és tisztviselők sora kézfogással üdvözlőjek valamennyi társukat reggel, mikor megérkeznek és délből, mikor elmennek hivatalukból? Mi szükség van arra, hogy vad idegenekkel a kézfogás intím szerterelését végezzük el és előre borzadjunk, hogy az egyébként tiszteltetreméltó idegen nem nyújt-e felénk nem mindig kellemes, hüvös tenyeret, vagy hónapos piszkos patinás kesztyűt?

MADELEINE CHARNAUX,

a kétüléses könnyű repülőgépek szép világrekordere, 5630 méteres magassági teljesítményét 6150 méterre javította fel.

— Tíz gyermek meghalt Szatmáron az influenza következtében. Tudósítónk jelenti: Szatmáron még mindig erősen pusztít az influenza-járvány. A fővárosi hivatal javaslatot tett a tanügyi hatóságoknak, hogy a nyolcnapos iskolai kényszer-szünet után, az elemi iskolákat még nyolc napig tartsák zárva. A járválynak eddig tíz halálos áldozata van. Az áldozatok mindegyike 8-10 éves gyermek.

(*) A Svábhegyi Szanatórium a legtökéletesebb budapesti gyógyszálló. Gondoskodik a betegek kisérlőinek szórakoztatásáról. Kellemes társas élet. Ski, rodli, bridge, színház, koncert etc. etc.

— Sepsiszentgyörgyi hírek. Tudósítónk jelenti: Ismeretlen tettes az elmúlt éjszaka betört Papp Ferenc kézdívársárhelyi fényképező főtéri kirakatába s onnan a nemrégiben Kézdívársárhelyen megtartott ipari és mezőgazdasági kiállításon a fényképező által elnyert aranyérmét lopta el. — Sárkány János 21 éves berecki fiatalember megrendítő szerencsétlenség áldozata lett. Fáért ment a község közelében lévő erdőbe s ott egy hatalmas fenyőfát a patak medrébe huzott a sikos partról. Közben megcsúszott s olyan szerencsétlenül zuhant a patakba, hogy a hatalmas fa maga alá temette. Az egész éjszakát a jég hideg vízben töltötte s néhány falusi favágó csak másnap akadott rá félig megfagyott állapotban. Kiszabadították a szerencsétlen fiatalembert, segíteni azonban már nem lehetett rajta s 24 órai borzalmas szenvedés után meghalt. — Bölön községben a csendőrség letartóztatta Kisgyörgy Sándor idős gazdálkodót, akit azzal gyanúsítanak, hogy állítólag vejének a házába gyújtogatási szándékkal egy petróleummal leöntött rongyosmót dobott be. — Páll Menyhért 16 éves belafalvai legény fát fuvarozott az eszternelői fűrészgárába. Utközben egy, a háborúból visszamaradt gránátot talált s azt hazaszállítva, elkezdte szétbontani. A gránát berzaalmas robbanással felrobbant. A szétpatlanó ezilánkok teljesen összeroncolták a fiatal legény testét, aki pár percnyi borzalmas kínok után a helyszínen kiszenvedett, míg leánytestvére a szemén és karján sebesült meg súlyosan.

— Elvették a háborús vak nyugdíját, sőt végrehajtást vezettek ellene a már kifizetett nyugdíjáért. Csikszeredáról jelentik: Erdély Ferenc csikmenasági illetőségű gazda 1914-ben épen vonult a világháborúba. 1917-ben mindkét szemére megvakult. Kórházi kezelés után megállapították, hogy katonai szolgálatra alkalmatlanná vált. Nyugdíjat folyósítottak a részére és minden ment tovább a maga útján... Erdély nyugdíját a román állam is folyósította és fizette egészen a múlt év közepéig. Akkor feljelentés érkezett a hadügyminisztériumba, hogy a menasági gazda nem a

háboruban vesztette el szemét. Erre minden további vizsgálódás nélkül a hadügyminisztérium felére visszamenőleges hatállyal megfosztotta összes jogaitól és nyugdíjától Erdély Ferenc hadivakot. Az emberi sorsokat intéző uraknak nem jutott eszébe, hogy a feljelentés hamis, rosszindulatú, bosszudiktálta adatokat is tartalmazhat. Nem törték ilyeneken a fejüket, hanem intézkedtek. Utasították a csikszeredai pénzügyigazgatóságot, hogy Erdély Ferencnek felére „jogtalanul” kifizetett 7 ezer 200 lej azonnal hajtásuk fel és írják a hadügyminisztérium nyugdíjosztálya javára. Így néhány nappal ezelőtt végrehajtó jelentkezett Erdély Ferencnél s összes ingóságait lefoglalta a háboruban elvesztett szeméiért felére kapott hétezerkétszáz lejért. Egyben tudomására hozták, hogyha 15 napon belül nem fizet, jön az árverés. A szerencsétlen háborus vak nem tud fizetni. Honnan? Hisz a nyugdíjban kapott pénzt, bármily szűkösön osztotta be, mégis néhány nap alatt elfogyott. Most a szeme után ingóságai is elvesznek, mert rosszindulatú jelentézők dolgoznak. A szerencsétlen ember ügyét most dr. Pál Gábor képviselő vette a kezébe és személyesen fog eljárni illetékes helyen, hogy jogaiba vissza-helyezze.

— Műkedvelés, dalkultúra, tekézősport — ez a három pillér az, amelyen ma az erdélyi magyarság társadalmi élete nyugszik. Ezt a nagy igazságot ismerte fel a brassói magyar újságírók lelkes csoportja, amikor az erdélyi magyar műkedvelő színi- és dalosélet és tekézősport régen hiányzó szakfolyóiratát, az „Erdélyi Gondúzó”-t megindította. Horosz Bélának, Románia ötszörös műkoreszóló bajnokának szerkesztése alatt. Az Erdélyi Gondúzó egyetlen erdélyi magyar család asztaláról sem hiányozhatik. Változatos, gazdag és magas színvonalú cikkei, tudósításai az erdélyi magyar kultúrát három területnek minden kérdésről felölelik, megválogatják és megvilágítják. Tanít, nevel, szórakoztat és öntudossá tesz! Meggyőződéssel állítja, ha ingyen mutatványszámot kér az Erdélyi Gondúzó kiadói hivatalától (Brassó, Károly király-utca 56-58.). Az Erdélyi Gondúzó előfizetési ára: egy évre 220, fél-évre 120, negyedévre 65 lej.

— Dráma a gyártelepen. Pécsről jelentik: Véres családi dráma játszódott le tegnap este a Lítke-féle pezsgőgyár telepen. A gyár egyik alkalmazottjának, az évek óta ott lakó Petőfi Istvánnak férje évek óta csavargó. A férfi tegnap este váratlanul hazaérkezett s amikor felesége szemrehányásokkal fogadta, elővette revolverét és két lövéssel agyonlőtte az aszszonyt. A dörmönvőkre rémülten sietett elő a 14 éves leánya, Petőfi Ilonka, s a megvadult férfi már leányára is ráfogta a fegyvert. Azonban meggondolta a dolgot és a fegyvert önmaga ellen fordítva, öngyilkos lett. A kettős tragédia borzalmai a gyermekleányát annyira megrázták, hogy idegösszeeséssel került kórházba ápolni.

— Így is lehet adót hajtani. Tudósítónk jelenti: Máthó Kós Mihály gyergyóújfaluhi gazda még 1928-ban szabályszerű erdészeti engedély alapján, saját erdejéből nagyobb mennyiségű fát termelt ki. Az adókövetések során több feljelentés érkezett ellene, hogy a bevalótt mennyiségnél sokkal több fát termelt ki. Erre a pénzügyi közegek 21 ezer 730 lej adóval sújtották. Fellebbezések során 4320 lejre mérsékeltek illetékes pénzügyi körök az adót. Néhány nappal ezelőtt nagy meglepetésre megjelent az adóvégrehajtó nála és a fellebbezések eredményétől függetlenül az előzetes megállapított, de bírói fórumok által hatályon kívül helyezett 21 ezer lej adótartozásra foglalt. Hába mutogatta a gazda a végzéseket, hogy adóját negyedére szállították le, nem használt semmit. A végrehajtó azt hajtogatta, hogy nála ennyi van előírva s neki az összeghez ragaszkodnia kell.

Aranyerek!

Az ember kedvetlen, ingerlékeny és az élet örömtelen! Borzasztó állapot! Az elviselhetetlen fájdalmakat meg kell már egyszer szüntetnünk. Használja egyszer már tényleg az orvosok által oly gyakran rendelt „Goedecke”-féle

Anusol aranyérkupokat.

Ezt a szert az egész világon ismerik és örülni fog, hogy mily gyorsan és biztosan megszünteti panaszait és fájdalmait. Az Anusol aranyérkupok kaphatók gyógyszerárakban.

Idejárási jelentés. A budapesti idejáraikutató intézet jelenti: Elénk északi szél várható. Egyes helyeken havazás lesz, de előfordulhat a havas eső is. A hőmérséklet süllyed.

— Meghalt a szatmári törvényszék utolsó magyar elnöke. Tudósítónk jelenti: Szatmár magyarságának nagy gyászja van. Az elmúlt éjszaka szívszélhűdésben meghalt dr. Papolezy Gyula nyugalmazott kuriai bíró, a szatmári törvényszék utolsó magyar elnöke. A kiváló, nagytehetségű jogász nyolcvankét éves volt. Az impériumváltozás után az öreg visszavonult és lelkes támogatója volt a magyar kultúrának, különösen pedig a magyar színháznak, amelynek negyven éven keresztül alandó páholybérleje és mecénása volt. Csütörtökön délután temették el a város magyarságának osztatlan részvéte mellett.

(*) Köszönet. Szeretett férjem elhalálozása. kor bármely uton kifejezett, együttérző részvételekért ezuton mondom hálás köszönetet. Özv. Klein Józsefné, Ghimes-Páget.

(*) Keöpe Viktor: Cejlon az Eden szigete. Gyönyörű utra hív el ez a könyv, a „Boldogság szigetére, Cejlonba”. Örökzöld növényzetével, sűrű palmáival, ezer színben pompázó virágaival, daloló madaraival, tarka lepkeivel, tündöklő kék egével, káprázatos nap sugarával olyan csodálatos világ tárul elénk, amelynél szebbet, fenségesebbet még elképzelni sem lehet. E csodás sziget életét varázsolja elénk ez a könyv eleven elődással, pompás megfigyelésekkel tele, egy minden jelenségre ügyelő, élesszemű modern utazó naplójában, aki friss, közvetlen s mégis előkelő stílusának bizonyul s aki a maga élményeit úgy adja elő, hogy bár minden szaván érzik az átéltség igazsága, mintha meséket, bűbajos tündemeseket mondana el nekünk. Nem hétköznapi utleírás ez a könyv, izig-vérig író munkája, amely leírásoknál lényegesen többet ad, egy földre és egy különös nép lelkéért ismert meg bennünket. A műmellékleten a szerző eredeti művészi fényképfelvételei mutatják be Cejlon páratlan szépségét. Ára 180 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-u. 56-58 az udvarban.

— A Rákosi-per marosvásárhelyi utóérzése. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi sziguranca vizsgálatot indított egy távirat ügyében, amelyet állítólag a marosvásárhelyi munkásság küldött Budapestre s amelyben a munkások a Rákosi elleni per beszüntetését és Rákosi szabadlábrahelyezését kérték. A vizsgálat eddigi eredménye: előállították Kacsó Ferenc szervezeti titkár, aki a marosvásárhelyi munkások lapjában cikket írt a távirat küldéséről s közölte a távirat szövegét is és Ady Lászlót, aki a táviratot elküldte. Az előállított emberek kijelentették, hogy a távirat elküldésével nem volt céljuk a kommunista igazgatás s Rákosi Mátyásért nem is mint volt népbiztosért szállottak sikra, hanem mint olyan emberért, aki a munkásság érdekében folytatott harcáért már 9 éve börtönben ül s most a halálraítélés veszedelme fenyegeti. Lehet, hogy a rendőrség a kihallgatásokkal lezárja az ügyet.

— 15 évi fegyházat kapott a 19 éves gyertyólgépi szatir. Csikszeredáról jelenti tudósítónk: A csikszeredai törvényszék szerdán ítélt meg Citiriga Joan 19 éves gyertyólgépi suhanc fiút, aki 11 és 12 éves unokáival együtt segítségül lakására csalatla M. Paulina 20 éves leányt s mert az ellenkezett, megfojtotta s aztán erőszakot követett el a már halott leányon. A tárgyaláson a vádlott édesapja is terhelő vallomást tett. A bíróság rövid tanácskozás után gyilkosság és halottgyalázás miatt 15 évi fegyházra ítélte a vádlottat.

Küldje születési dátumát,

megkapja életének pontos leírását. Mellékeljen 20 lei bélyeget postaköltségre. Constantino grafologus Cluj, Strada Londrei 26.

Ökleveles tanítónőt keresek német nyelvű tanítással, nyolcéves leánykámhoz és négyéves fiámhoz. — Kaufmann József Sighet, Strada Șincai 10

Horosz Béla csernovici riportja:

VÁROS, AMELY ARNYEKA ÖNMAGANAK

Ahol olcsón lehet élni, de drágán meghalni

Fílmkockák Románia harmadik városának érdekes életéből

Csernovic, február 8.

A statisztika szerint száztízezer lakossal az ország harmadik városa: Csernovic...

Néhány rövid tömörítéssel bemutatom. Ugy, ahogy láttam. Negyvennyolc óra alatt.

AZ UTCA EGYETLEN HULLÁM-VASUT

Bukovina fővárosa, az ország északi csücskében. Egyik legkülönösebb fekvésű városa Romániának.

Középmagasságú hegyre épült, amely cukorsüvegként emelkedik ki a síkságból. Ezt a kupot köröskörül rogyásig meg rakták házakkal. Messziről nézve olyan mint egy születési torta, melyet színes cukrokkal díszítettek. A város profilja határozottan érdekes.

Nem túlzás. Csernovic utcáján egyszerű szánkózással is könnyű tengeri betegséget kapni. Mint a hullám: úgy szaladnak hegynek föl és zuhannak le a völgybe az utcák. A főtér is egyetlen ferde sík. A villamos — amolyan enyhébb hullámvasut — helyenként olyan meredeken kapaszkodik felfele, hogy beillene hegyi vasútnak.

Város, melyet megölt a kontingentálás

Mert Csernovic gazdagsága ma már tényleg csak a múlté. Az átmenő kereskedelem fontos gócpontja volt. Milliós vagyonok nőttek gombamódra.

— A kontingentálás kivégzett — panasolja egy nagykereskedő. — Talán egyik város sem csuszott úgy le a behozatal és kivitel szabályozása miatt, mint éppen Csernovic.

Az élet ellassult, a forgalom elapadt, azt mondják, olyan a pangás, hogy szinte kong az ürességtől.

"VOLNA VALAMI JÓ OLCSÓ HOLMIM"

A csempészet annál jobban virágzik. Néhány kilométerre a lengyel határtól vigan zajlik a csempészet.

— Volna valami jó, olcsó holmim — sugják az ember fülebe.

Az utcák zsufoltak. Mintha mindenki az utcán lenne. A kínálat óriási. Ennyi boltot egy halomban! A kereslet viszont az állandóan hullámozó tömeg ellenére sem nagyon nagy.

— Hja, — sirja egy kereskedő, — van aki tudja a potom áru-forrásokat...

BIRIZGÁL A GONDOLAT: VÁSÁROLNI KELLENE...

Ha már az árakról beszélünk. Itt is úgy van az ember, mint minde-

Aki valamikor a hegy-völgyes utcákra előzve azt mondotta, hogy „Szászrégenben lehet szemérméket tanulni” — az nem járt Csernovicban...

KÖZÉPÜLETEK K. U. K. MÓDRA

Ettől eltekintve a városnak van „pofája”, — mint mondanák.

Csinos, takaros részletek, melyek elárujják serdülését.

Ez a város a kilencszázas évek elején élte kamaszkorát. Akkor indult rohamos növekedésnek, hízásnak a város. Az akkori stílust tükrözi vissza. A takarékoságot és az egykaptafaságot szem előtt tartó jól megépített osztrák-magyar származású középületek, tisztviselővillák között alig akad néhány modern házóriás. Téli álomra tért szünetelő építkezést viszont annál többen látni.

A város egyik büszkesége a vörös téglából épült püspöki rezidencia. Minden idegennek megmutatják. Barokk-termei valóban csodások. És mikor kijövünk, kísérem felmutat a kupolákra:

— Valódi arany...

Ezt olyan áhitattal mondta, mintha Csernovic gazdagságának legendáját sütné...

nütt idegenben. Megfogja egy-egy olcsó kirakat. „Bedül”:

— Olcsóság! Vásárolni kellene valamit — birizgál a gondolat a zsebem körül...

Aztán benn kiderül, hogy minden éppen olyan drága, mint otthon. És ha még a vasuti jegy ideeső hányadát is rászámítom, igazán nem érdemes — mondjuk Temesvárról ideutazni vásárolni...

KREMASSAN BOROTVALAS...

Férfinépet az ilyesmi érdekli. Akárhon az országban ha tíz lejért borotválják, odahajolnak és bizalmasan suttognak:

— Kínételes ár uraságodnak...

Itt a legjobb borbélyműhelyben is a világ legtermészetesebb gondolatával a laknak vissza a huszából tízer...

Az élet nem nagyon drága. Sokkal olcsóbb, mint Bukarest és — Prassó...

AMIÉRT BÉCS SZÉGYELNÉ A NEVROKONSAGOT

Köztisztaság? Nemlétező valamiről nehéz beszélni. Térdig taposom az olvadt sárlét.

Csernovica régen azt mondták, hogy a „kis Bécs”...

A tisztaságáról híres Bécs egy kissé szégyelne — a „távoli” névrokonságot...

Látta-e már Csernovicot éjjel?

Nagyvárosok idegenforgalmi reklámja, amely szinte hamiskásan kacint a szemével ahogy kérde:

— Látta-e már — mondjuk — Budapes-tel éjjel?

Ha itt megkérdezné valaki:

— Látta-e már Csernovicot éjjel?

Azt kellene felelnem:

— Nem láttam semmit, olyan vaksötét az utcák.

Csernovichan közvilágításból — elég-telen.

Néhány kávéházban és éjjeli lokálban van élet. Azt mondják, hogy két évvel ezelőtti helyet nem lehetett k pni...

KÁVÉHAZAK, MOZIK ÉS JÉGPÁLYÁK VÁROSA

Csernovic különben a kávéházak, mozik és jégpályák városa.

Van vagy tizenkét kávéháza.

Nyolc mozija.

Hét jégpályája. (Minden második em-

ber korcsolyával a karján siet az utcán) Ami a kávéházakat illeti.

Hogy valamennyi meg tud élni! Első pillanatra talán az lenne a magyarázat: ahol ennyi kávéház megél, ott nem mehet rosszul az embereknek.

A valóság viszont az: a kávéház azért zsufolt reggeltől estig, mert az emberek — nincs mit csinálniuk...

A MOZIPLAKÁT MELLETT „MEGTÖRT SZIVVEL JELENTJÜK”

Különlegesség? Van. De még milyen! A gyászjelentéseket kiragasztják. Ki-plakátírozzák. A mozi és bár színes hirdetésményei között gyászjelentések sötétlenek. Az utcasarki villanyoszlopon is.

Itt nem lehet feltűnés nélkül, csendben elmúlni.

Az utóbbi napokban kísérteties módon megszáporodtak a gyászjelentések, melyek „néhány napi szenvedés után elhunyt” jellegével készültek. Dühöng a

náthaláz-járvány...

Ha figyelembe vesszük, hogy egy-egy „jobb halottat” a plakát mellett az újságban is illik meghirdetni — „drága mulatság” Csernovicban meghalni...

ÉS A NÖK?

Férfiolvasóm se érezze megrövidítve magát... — ha megkérdezné:

— És a nők?

A szép és elegáns hölgyeknek egész

Mindenütt németet és orosz hallani

Cirillbetűs ukrán, lengyel és orosz plakát annál több van. És rengetegen beszélnek németül. Orosz szót is sokat hallani.

Az egyetemen a lengyel diákok szövetsége ötven éves jubileumát ünnepelte. Lengyelországból küldöttség jött át. Kivonultak a diáktestületek. A diákvezérek ősrégi nemethatású viseletükben. Karddal és vágott arccal. A németek nemzeti színeikkel. A lengyelek is, a tanárok színes sapkáiban.

A német diákok németül, a lengyelek lengyelül kiabáltak.

Próbálna meg egy kisebbségi magyar egyetemi hallgató magyarul hangoskodni a kolozsvári egyetem előtt!...

Látszólag tehát „dühöng” a nemzetiségi egyelértés...

Ugyanakkor Csernovichban éppugy buk-

hadseregét látni. Azt mondják, hogy itt jóval több nő van mint férfi — a statisztika szerint.

LASSUK

A CSERNOVICI MAGYAROKAT!

Nincsenek sokan. Bár a trafikban azt hallottam:

— Elég jól fogynak az erdélyi magyar lapok...

Találkoztam egy orvossal. Bemutatkozik németül:

— Dr. Papp?

— Magyar?

— Szót sem tudok magyarul. A nagyapám magyar nemes volt. Mint pénzügyigazgató került Csernovicba az öreg... An itt magyar orvoskollégám, a temesvári dr. Tarján, mást nem igen ismerek...

Csillag Lacinéval, a NAC volt trénerének feleségével beszéltem még. Csillag most egyik csernovici futballcsapat tréner. Ő is azt mondja, hogy kevesen vannak magyarok.

Magyar felírást egyet láttam: „Aranka villa 190?” diszelgett egy házon.

tatják a kisebbségi tisztviselőket, mint máshol és Bukovina minisztere, Nistor, nem is tagadja nyilatkozatában, hogy a kisebbségi tisztviselők sorsa egyáltalán nem biztató...

KIEPURA... HUBERMANN... PICCAVER...

A City pensió elegáns éttermében dedikált fényképek mosolyognak le a falról: Kiepura... Hubermann... Koubelik... Piccaver...

Ebben a városban van zenekultura! Itt olyan sztárok szerepelnek, akik Erdélyben ritkán járnak.

De ha megnézem a dátumot: 1928... 1929...

Ez is csak volt...

★

Csernovic: város, amely árnyéka önmagának...

Bukaresti törpe cipészegéd rémléte

Vasdoronggal agyonverte társát, feldarabolta a holttestét és részletekben lopta lel a bérház padlására

Bukarest, február 8.

Szerdán délután a Calea Victoriei-ut 170. számú ház padlásán javítómunkálatok közben borzalmasan feldarabolt férfi hullát találtak. A gyilkos éles késsel lemetszette a holttest törzséről a végtagokat és a fejét. A torkon több késszurás nyoma látszott. A fején két ütött seb. A száját sapkával tömték be. Az oszlo hullát véres férfi ing borította.

Amikor a rendőrség megindította a nyomozást, a ház udvarán lakó Szőke Zoltán nevű gummiszönyegkészítő kijelentette, hogy azt a zsákot, amelyben a holttest részeit a padlásra felcipeltek, az ő műhelyéből lopták el. Szőke ráismert a holttestre is. Elmondotta, hogy az áldozatot Nedelcu Negreanak hívják, 24 éves volt, foglalkozására nézve cipészegéd, akit nagyon sokat látott Marin Paumescu cipészegéd társaságában.

A Szőke által megadott adatok alapján a rendőrség letartóztatta Paumescut. A cipészegéd, aki valószínűtlenül alacsony, gnómszerű arca van, a belépő detektívetek ezzel fogadta:

— Tudom miért jöttök, én vagyok a gyilkos.

És minden kerteles nélkül elmondotta, hogy

Nedelcu karácsony előtt egy nappal ölte meg.

Nedelcu eldicsekedett neki, hogy rádiót vett; ő valami rosszakaratu megjegyzést tett, Nedelcu pofonütötte. Ő se maradt adós, kés került elő és Nedelcu megszúrta őt. Akkor ő egy vasbottal háromszor főbe sújtotta ellenfelét, aki ájultan esett össze. Ezután kivette a kést az eszméletlen ember kezéből, torkába, fejébe, testébe szurt addig, amíg meg nem halt. Ezután a holttestet fel akarta cipelni a padlásra. A test azonban túl nehéz volt és ezért

előbb a lábakat, aztán a fejet, végül a törzset vitte fel zsákban a padlásra.

A gyilkosság Szőke műhelyében történt. Szőke azonban nem tudhatott róla, mert a gyilkosnak volt még annyi lelki ereje, hogy felmosta a vért a padlóról és minden nyomot eltüntetessen.

A gyilkost kihallgatása után átadták az ügyészségnek. Csütörtökön a vizsgálóbíró helyszíni szemlére vitte ki. Paumescu mindvégig közönyös maradt. A nyomozóknak az a benyomásuk, hogy a gyilkos cipészegéd elmeháborodott, nem felelős borzalmas tettéért.

A STAVISKY-ÜGY ÚJABB SZENZÁCIÓJA

(Páris.) A Stavisky-ügy parlamenti vizsgálóbizottsága előtt tegnap Juliet volt prefektus, a hírhedt kalandor hajdani munkatársa szenzációs vallomást tett. Elmondotta, hogy a Stavisky csek-könyvecskéjében Camille Tardieu névre kiállított 300 ezer frankról szóló csekket tulajdonképpen Camille Aimard, a Liberté volt főszerkesztője vette fel. Aimardnak ugyanis okmányok voltak a kezében, amelyek Tardieu volt miniszter-einök pályáját derékban törték volna ketté. A főszerkesztő az írásokért 300 ezer frankot kért s az összeget meg is kapta.

A GYŐRI ITÉLŐTÁBLA FELMENTETTE A ROMÁNIÁBAN ELITÉLT GYERMEKGYLKOST

(Győr.) A győri ítélőtábla tegnap hozott ítéletet Fazekas Sándor hajdani bűnügyében, akit Focsniban a román bíróság gyermekgyilkosság miatt távollétében is 10 évi fegyházbüntetésre ítelt. A győri törvényszék azonban, amely Fazekas ügyét a román igazságügyi hatóságok megkeresése alapján szintén tárgyalta, a bizonyítékok elégtelensége folytán felmentő ítéletet hozott s ezt most az ítélőtábla is megerősítette.

Ez Beszterce!

Város a havasok lábainál, ahol békében élnek egymással Erdély népei — román, magyar, szász — s ahol példaadóan szép tevékenységet fejt ki a kisházi magyarság...

Az erdélyi göröngyös országutakat és kisvárosokat járó hírlapíró rendszerint mindenütt a kilátástalanság, nyomor, fásultság és végtelen panaszok áradata fogadja. Lemondó kétségbeesés, nehéz sóhajok... Az már szinte előre tudja az egyforma és megszokott panasz-árárt, hiszen fülébe csöng folyton, mindegyre hallja. Beszterce azonban kivétel. Ez a város mást mond. Azt, hogy nem adja meg magát, harcol, állja a válságot itt nincs fásultság, kemény, öntudatos munka van csak... Az élet apró-cseprő kellemetlenségei, a nehéz idők bajai ugyan Beszterce polgárait is érintik, de nincs lemondás, letargia s maga a város: eleven, mozgalmas, — igen fejlett iparral.

Békés egyetértésben élnek Erdély népei...

Beszterce, a ma is szászjellegű város, román, szász és magyar elemekből tevődik össze. A három ősi erdélyi nép itt megoldotta a problémát s valóban szép harmóniában él együtt, példát mutatva a követésre... Nem fordulnak elő soha faji, vagy felekezeti torzalkodások! Béke ömlik el a városra és annak lakóira. Mintegy bebizonyítva a költő énekének igazát: „Hiszen magyar, román, szász bántat már ezer éve rokon...” A három egymásrautalt nép Besztercén megértette és követte az idők parancsszavát!

Beszterce, a „nagyváros”

Az a mozgalmas élet, ami itt folyik, már teljesen nagyvárosi ízű. A portális utcák, az esti órákban felcsillogó kék és vörös reklám-transzparenszek s a mindig teli utcák, az ujonnan épült házak, a forgalom: meglepetéssel hatnak az idegenre, aki itt a vén havasok lábainál egy egészen kicsi, csöndes, álmos városkát várt.

„En csak besztercei polgárt ismerek”

Természetesen a városvezetést — időközi bizottság végzi. De: tisztességesen. „En csak besztercei polgárt ismerek”, — mondja dr. Muresan György polgármester, akiről még a magyar közélet tevékeny irányítója, Sigmund református lelkész is ezt mondja: kitűnő városvezető, már pedig Sigmund János évtizedek óta bizonyára legalább két tucat polgármestert látott érkezni s távozni... Dr. Muresan sem csinál különbséget, előtte csak „városi polgár” van... S igazán törődik a városával. Nemrég például kanálhálózatot látta el az egész várost, ami nagyon régi hiánya volt a havasok városának. Az elhanyagolt utcákat gránitburkolattal fűdtette be. Ismeri a nyomort, ezért a nincstelenekeket nagy mértékben segíti. A felekezetek külön százezer lejrt kaptak szegényeik számára, amit ők osztottak ki, a városi munkanélküliek ugyanannyit. Az elemi iskolák a téli hónapokban ezenkívül pénzt kaptak arra is, hogy a szegény gyermekeknek naponta tejet és kenyeret vehessenek. A karácsonyi ruha- és cipőkiosztásban szintén résztvevő anyagilag a város.

Tavasza írják ki a városi választást

Beszterce így választ: Pártonkívüli egységbe tömörül a városi román polgárság, másik oldalon a kisebbség. Közös listával indulnak, hogy csak besztercei jussan a város élére! A tárgyalások erre vonatkozóan a döntés periódusában vannak. Általában eddig is így csináltak a beszterceiek s ennek tudható be, hogy Beszterce ma is gazdag város, benszületett városvezetői megóvták a város javait. Nincs deficit, nem is volt soha, sőt a Beszterce városi költségvetés évi többmillióssal zárult mindig.

Egy kis statisztika

Román él Besztercén	4.800
Magyar	2.500
Szász	4.600
Zsidó	3.000
Összesen:	14.900

Aránylag kevés ember s a város formája mégis élénk. A magyarságból 1500 református, 1200 katolikus.

Beszterce-Naszód vármegye főnöke dr. Necu, volt Naszodi polgármester. A beszterceiek jogait s érdekeit ő is szem előtt tartja.

Besztercei! Ennek a szónak valami különös értelme s értéke van. Fogalom: béke, barátság, nyugodtság, öntudat jellemzi. A havasok alján fekvő puritán szász fellegvár józan, öntudatos, becsületes embereket nevel, akik évszázadok óta jól megvannak egymással és sosem perlekednek.

A besztercei magyarság közlete és tevékenysége

— elfoglaltság nélkül lehet állítani: szinte páratlan a maga nemében. Ennek a 2500 lelket számláló magyar közösségnek minden egyes tagja tisztában van azzal, hogy mi a kötelessége fajaival s jövőjével szemben. Megtanulták a szászoktól, hogy

az összefogás minden akadályt legyőz. Szoros kapcsolatban, mint egyetlen család élnek, közös az örömeik, közös a bánatuk.

Ha egyszer valaki megírja majd az impériumváltozás utáni erdélyi magyar élet történetét, külön fejezetet kell szentelnie a besztercei magyarságnak s ebben a külön fejezetben hosszú oldalakat Sigmund János református lelkész munkájának. Tipusa a kemény, gerinces, tisztakezü és tisztaszívú új magyarnak. Teljesen az új idők harcos embere. Ő a besztercei magyar élet központi hajtómotorja. Körötte forog minden. Felülemelkedve a felekezeti kérdéseken, a magyarság megmaradásáért harcol... Az itteni magyarpárti tagozat, ez is meglepő — dolgozik! Kezében tartja embereit.

Kaszinója, találkozó helye, fóruma a besztercei magyarságnak: az Iparos Egyet s annak helyiségei. A besztercei magyarok zöme iparos. Képzett, biztos tudású mesterember. Buzgó és jó magyar.

A magyarság kulturmozgalma a református egyház jól megszervezett gárdái vezetik.

Külön van dalárdájuk, önképzőkörük, műkedvelő társulatuk s ami ritkítja pártját: fiu-, illetve leánytornászcsapatuk. A nagyszerű tornagárdák annakidején a budapesti országos tornászversenyen is részt vettek. Betanítójuk: Molnár István

A határőrezred erdőbirtokainak kitermelése körül

A besztercei határőrezredet még Mária Terézia alapította, tiszta románokból a havasok megvédésére. (Az általa adományozott zászlót ma is őrzik.) A határőröknek az uralkodó hatalmas birtokokat, erdőt s legelőt ajándékozott, azzal a meghagyással, hogy annak hasznát, jövődelmi hozamát a mindenkori határőr ivadékok kapják. Ma az idők folyamán kitermeléses birtok 200 ezer holdon felül van.

A kitermelést már sokan végezték. A Caps is belekezdett, a besztercei erdőigazgatóság mellett alakult „Regna” is. Sokan meggazdagodtak belőle. Amivel szemben a falvak határőrvadécai zugnak, vihart kavarnak, röpiratot adnak ki, hangoztatva, hogy a kitermelés hozama számukra nem tekinthető elégségesnek.

Ökonómikusabb gazdálkodást, több osztalékot követelnek. Panaszaikkal a román napilapok is gyakran foglalkoznak. Besztercei látogatásunk idején a határőrvadéki közbirtokosok éppen gyűléseztek. Több száz havasi paraszt hullámozott az erdőigazgatóság bajonettes hegyivadász szakaszokkal ellátott épületének be-

Válozatlanul kavarog a vihar

járait előtt. Vihar volt ez, a falvak népének öserejű vihara. Szónokok hangoztatták a kívánságukat, a régi román gránicsárok utódai...

Ez a vihar, amelyet teljességében nem lehet felmérni, még bizonyára sokáig fog zúgni és sokáig marad nyílt kérdés az érdekeltek hatalmas táborában.

Van-e benne panama, vagy csak a nehéz idők miatt törnek fel a panaszok? Ki tudná megmondani? Olyan ügy ez, amire rá lehet alkalmazni a mondást: „Nem látni az erdőtől a fát...”

Besztercei széljegyzetek

A piacot régi helyéről a barompiac területére helyezték át! A régi piacteret szépen parkirozták. Ez a mindenképpen forradalmi újítás mintha egy forgalmas, új városrészt szült volna...

Színészeket a besztercei magyarság nem kér egyelőre... Két selejts erőkből álló „magyar színtársulat” járatta le Besztercén a magyar színjátszás hitelét. Pedig nem panaszkodhattak közönyre, mert szinte csodálatosan ragyszámu bérletet gyűjtöttek össze nekik a

tornászbajnok, aki jelenleg a kolozsvári KKSE edzője. Mióta Kolozsvárra költözött, már többször is visszatért, mert időközönként le hívják a csoportok betanítására. A leánytornászcsapat tagjai a női testkultúra minden útját megjárták, bemutatnak művészi szabadtéri táncokat is. A gárda legjobbjainak nevét ide is iktatjuk: Reimbold Irma, Nagy Irén, Könyvi Jolán, László Erzsébet, Déléczeg Jolán. A csapat izléses trikóiban mozog, tornászik, táncol. A besztercei magyarság büszke is tornászlányaira. A fiukra — nemkülönben.

A műkedvelők tarka műsorral, darab-bemutatókkal szerepelnek. (Nem élhetek muzsikász nélkül. A beleznai lányok, stb.). Panasz a magyarságnak: utóbbi időben néhány darab bemutatását, amit a színházi műsor egyébként napirenden tart, — nem engedélyezték! A darabban igazán nincs semmi „láztató” és nagyon kellemetlen, ha betanulják a szórakoztató, egyszerű darabokat — s az engedély nem jön meg.

Isac Emil főfelügyelő ur figyelmébe ajánljuk!

Az elhunyt Benedek dr. magyarpárti elnök helyébe dr. Kendeffy ügyvédet választják meg a tagozat vezetésére, aki eddig is tevékeny részt vett a magyar közélet irányításában. Csegezi Márton nyug. Máv főfelügyelő és Beke Ödön kereskedővel egyetemben.

Az intelligencia nagyon kevés a besztercei magyarság sorában. Egyetlen magyar ügyvéd él csak Besztercén! Az említett dr. Kendeffy. Orvos egy sincs magyar! Alig egy tucat, pár család az egész intelligencia. A többiek 1920-ban repatriáltak. A magyar jövő azonban mégis biztosítva van Besztercén! Ott áll a magyar fiatalok egészséges szellemű, fegyverezett, jól beszervezett, öntudatos, művelt serege. Ők biztosítják a havasok lábainál élő kis magyar sziget életét továbbra is. Ha mindenütt ilyen lenne a magyar fiatalság...

Az Iparos Egyetben szabadliceumokat tartanak aktuális, gyakorlati kérdésekről. Lestyán József katolikus plébános vitettképes előadásokat szokott tartani, közegészségügyi vonatkozásúakat. A református hittanerosz eleminek 74 tanulója van, hasonló a létszám a katolikusoknál is.

Minden példás rendben, összetartásban folyik a besztercei magyarság köreiben. Az alkotó munka, a magyar jövő érdekében. Az éretlenkedést, a felekezeti villongásokat itt nem ismerik. Ez a kettőezeröttszáz tagból álló magyar szigetcsoke keményen állja a vihart! A gazdasági válság, lehet ezért nem tudta annyira térdrekenyszeríteni, mint a kisvárosi magyarságot általában. Besztercén a magyarság nem földönfutó, nincstelen koldus. A besztercei havasok hívós szele józan embereket nevel, akik felismerik az idő adottságait és a lehetőségeket kemény marokkal tartják.

magyarság vezetői! Világításra, fűtésre sem kellett költeniük, a gavalér városi tanács jóvoltából. Mégis leszerepeltek...

A spanyol erősen dühöng Besztercén... A város fele fekszik... Az elemi iskolákat be is zárták egy időre...

A reformátusok műkedvelő, tornász és előadó gárdája egy estét betöltő műsorral — át szándékszik menni Dére... Felrázni az ottani magyarság közönyös, vénasszonyosan sápitózó, öblött kezekkel álló réteget. Ez alkalommal már szerepelne az ujonnan létesített szavalókórus is, melynek repertoárja: első-rangu. A déseiktől függ, hogy vállalják-e a rendezést.

Filmszerűen szép látvány a havasok omladozó útjának...

Sielők tarka tömege lepi el a fehér hegyeket...

Kipirult arcu fiúk s lányok sietnek végig a városon, sítapokkal vállukon, de sokan már otthon felkötik a talpat s úgy mennek... hiszen csak „egy ugrás” ide a havas...

Ezért van az, hogy a besztercei fiatalság már olyan jól „lábszánkózik”, hogy a hegyi karavánok legjobbjával is felveszi a versenyt már pedig azok „mesterek” a „szakmában”...

**Holnap:
Lássuk Aradot!**

K Ö Z G A Z D A S Á G

Mert a miniszter külföldet járja

Rengeteg elintézetlen részletkérdés miatt nem tudják az új import-rezsimet életbeléptetni

Slăvescu lemondása folytán a gyáripár sok követelése önmagától teljesedett
A husvétii szezon már lekésik a kereskedők — Nagy a tájékozatlanság a devizacertifikátok körül

Bukarest, február 8.

Manolescu-Strunga miniszter teljhatalmat kapott arra, hogy belátása szerint léptesse életbe külkereskedelmi elgondolásait. Ezzel a döntéssel véget ért az a rengeteg ellentmondással, zaklatással és kiszámíthatatlan károkkal járó harc az ország gazdasági életének legfontosabb kérdésében. Gyakorlatilag az ország ma ott tart, ahol október 15-én tartott, csak azzal a különbséggel, hogy az elmúlt négy hónap alatt rengeteg tőke, sokezer egzisztencia pusztult bele a kereskedelmi és a pénzügyminisztérium harcában: gyárak szüntették be üzemüket, munkásokat építettek le, követelések veszték oda, megintott a romániai importcégek külföldi magánhitel. De a gazdasági élet már túltenné magát ezeken a vereségeken, ha egyszer már akármilyen, csak végleges rendszert kapna, amelynek alapján átcsoportosíthatja üzleti tevékenységét és egész működését.

ELŐRE TELJESÜLT KIVÁNSÁGOK

Az új rendszert ezúttal sokkal nagyobb megelégedéssel fogadta a gazdasági élet, mint 1934 októberében, amikor Manolescu Strun-

ga miniszter első ízben jelentette be, hogy a behozatalt a kivittől kell függővé tenni.

Ennek a magyarázata pedig az, hogy a behozatal és a kivitel igazi problémája a devizaelvétel volt és ezt most az erősebbnek bizonyult koncepció életbeléptetésével rövidesen rendezni fogja a kormány. Ezzel kapcsolatban még mindig megoldatlan egész sereg fontos részletkérdés, amelyekkel részletesen foglalkozik a gyáripárosok szövetsége által február elsején kidolgozott és illetékes helyre juttatott emlékirata. Mint ismeretes az UGIR január közepén sorozatos vezetőségi üléseket tartott, amelyeken rendkívül éles kritikát gyakoroltak az új importrezsim, illetve annak devizagazdálkodási intézkedései ellen. A gyűlések eredményeképpen kiküldött bizottság memorandumba foglalta a belföldi gyáripár kívánságait. Slăvescu pénzügyminiszter ortodox valutavédelmi álláspontjának bukásával az UGIR előterjesztéseinek igen nagy része önmagától ment teljesedésbe, mindamellett egész sereg olyan kérdést vet fel a memorandum, amelyek összeségükben döntő befolyással lehetnek a Manolescu-Strunga által kidolgozott program végrehajtására.

fizetni, ahol devizakorlátozások vannak érvényben?

Ugyancsak fontos kérdés, hogy abban az esetben, amikor valamely gyárium a saját termékeit exportálja, az ebből eredő devizákat felhasználhatja-e teljesen saját szükségletére behozandó árukra?

LEHET-E HITELBEN IMPORTÁLNI?

Az új rendszer egyik sarkalatos tétele az volt, hogy beszünteti a hitelben való áruimportot, miután Románia kereskedői és gyárosai több mint 14 milliárddal tartoznak külföldön és ennek a törlesztésére sincsen elég deviza, amint az angol és belga hitelezőkkel keletkezett kínos konfliktus is bizonyítja. A gyakorlati végrehajtásnál azonban az új importrendszer technikája szerint minden import hitelben történik, mert a devizacertifikátoknak megfelelő devizákat a Banca Națională csak a behozatalt igazoló vámokmányok alapján utalja át. Mit ért tehát a kormány a hitelüzletek alatt, amelyek tilosak? Illetve, amelyekre külön miniszteri engedélyt ír elő a szabályrendelet?

Ez a szabályrendelet különben is ellentmond

a devizakereskedelem korlátozásáról szóló törvény végrehajtási utasításának is, amely kimondja, hogy az importárak kifizetése csak a behozataltól számított 90 nap múlva történhet. Ezzel szemben a kontingentálási dekrétum úgy intézkedik, hogy a behozott áruk kifizetése legfeljebb 30 napon belül történhet, miután a Banca Națională látta-mozta a devizacertifikátot

és ha az importőr ezt elmulasztotta, nem kap devizát erre a certifikátra, hanem új certifikátot kell benyújtania. Melyik intézkedést veszik figyelembe a gyakorlatban? És mi történik a megsemmisített devizacertifikátra eső devizamennyiséggel? Erre adják-e ki az új certifikátot, vagy pedig a devizák a Banca Națională tulajdonába mennek át?

A RÉGI ÁRUTARTOZÁSOK ÜGYE

A régi árutartozások kérdése is tisztázásra szorul. Az eredeti rendelkezés szerint régi tartozásnak minősítik azokat az esedékességeket, amelyek november elseje előtt behozott és ki nem fizetett árukból származnak. Vannak azonban esetek, ahol a november elseje előtt behozott áruk ellenértékét a Banca Națională megkapta és elvben engedélyezte is az átutalást, de nem hajtotta végre a kifizetést időpontban. Vajon az ilyen számlák is a régi árutartozások közé számítanak? A gyáripári szövetség szerint ezeket az összegeket nem lehet régi árutartozásnak minősíteni, hanem

a Banca Națională kötelezni kell arra, hogy fizesse ki ezeket a tételeket a november elseje előtt lebonyolított exportból befolyó devizákból.

Ezekkel a kritikai megjegyzésekkel zárul az UGIR memorandumának bevezető része. A második részben a gyáripárosok szövetsége konkrét javaslatokat tesz. Ezek a javaslatok részben már teljesültek is, de sok van közülük olyan is, amelynek elintézésétől függ a legújabb külkereskedelmi rendszer egész alkalmazása. Legközelebbi számunkban ismertetni fogjuk ezeket a javaslatokat, amely sok pontban éles ellentétben vannak a kereskedelem és a fogyasztás érdekeivel és bizonyára erőlyes tiltakozásokat fognak ezért kiváltani az érdekeltek részéről.

Késik az új negyedévi kvóták kiosztása

A gyáripári szövetség memorandumja azzal vezeti be a javaslatait, hogy naponta növekedik ma is azoknak a vállalatoknak a száma, amelyek kénytelenek üzemüket leállítani, vagy korlátozni, részint azért, mert a behozatali engedélyeket nagy késéssel kapják meg, részint pedig azért, mert a részükre engedélyezett nyersanyag importkvóta tulságosan kevés. A tényleges helyzet az, hogy az 1934 november 15-től december végéig szóló kontingensekre a behozatali engedélyeket csak 1935 januárjában adták ki,

az 1935 első negyedére szóló behozatali engedélyek kiadása pedig meg sem kezdődött és így, ha figyelembe vesszük, hogy a kontingentálási hivatal milyen lassan dolgozik, ezeket az új importengedélyeket valahol február végén fogják megkapni az érdekeltek.

E miatt igen sok gyár képtelen lesz a husvétii szezonra rendelt árukat leszállítani, ami természetesen a kereskedelmet is meg fogja bémítani. Ettől eltekintve, a behozható mennyiségnek 60 százaléka történ általános leszállítása miatt sok vállalat olyan kevés nyersanyagra fog importengedélyt kapni, hogy üzemének a folytatása lehetetlenné válik, mert nem lehet rentábilis, a többi gyár pedig olyan mértékben lesz kénytelen csökkenteni a ter-

melést, hogy az önköltségek növekedésével nem kerülhetik el a készáruk megrágatását.

MI LESZ A MÁR LEBONYOLÍTOTT EXPORTTAL?

A devizakérdést az uralkodó elnökléte alatt megtartott gazdasági minisztertanács elég kedvezően rendezte ugyan, de itt is van egy csomó kérdés, amelynek a megoldása nagyon sok érdeket érint. Mint ismeretes, az exportra vonatkozó devizarendelkezéseket november elsején léptették életbe. Az új rendszer értelmében az azóta exportált áruk tulajdonosainak ugyanevezett devizacertifikátokat kellett volna kapniuk, amelyek új áruimport, vagy régebbi árutartozások fizetésére eladhatók. Utólag azonban visszamenőleges hatállyal módosították ezt az általános jellegű rendelkezést, hogy a Franciaországba és annak észak-afrikai gyarmataiba, Olaszországba, Svájcba, Magyarországra, Ausztriába és Görögországra kivitt áruk után az exportőrök nem kapnak devizacertifikátot, illetve a már kiadott certifikátokat megsemmisítették.

Ez a rendelkezés óriási károkat okozott az exportőröknek, akik az export vállalkozásakor belekalkulálták azt az árfolyamkülönbséget, amelyet a remélt devizacertifikátok eladásával fognak megkapni és az árait a várható devizaprémiúra való tekintettel csinálták meg. Most pedig arról van szó, hogy nem kapják meg a valutadíjferenciát, amely sok esetben 35-50 százaléka is felmegy. Ezt az összeget tehát ráfizetnek az exportőrök, ami arra vezethet, hogy az említett országokba ne akadjon senki, aki újabb exportot vállalna.

A Banca Națională devizái

Hasonlóképpen fontos kérdés a devizaellátással kapcsolatban az, hogy mi történik olyan esetekben — és ez a gyakorlat általában — ha a kivitt áru ellenében járó devizák nem egyszerre, hanem részletekben folynak be a Banca Națională-hoz? Ezekből a részletekből a Banca Națională egyösszegben vonja-e le a neki járó százalékot (petróliumtermékeknek 60, más áruknál 20 százalékat) vagy pedig csak a befolyt devizák megfelelő százalékát tartja vissza saját céljaira, vagyis ugyancsak részletekben. És a devizacertifikátokat milyen összegre adja ki ilyen esetekben a jegybank, illetve csak akkor adják-e ki, amikor az egész összeg befolyt, vagy pedig a befolyt részletfizetések ellenében meg-

felelő értékű devizacertifikátot kap az exportőr? Nagyon fontos kérdés ez, miután az export túlnyomó része hitelbe, vagy részletfizetésre történik, viszont az importőr nem igen várhatja meg, amíg a vele szerződő exportőr megkapja a teljes összegű devizacertifikátot. A befolyó devizarészletek szerinti certifikát-kiadás viszont nagyon komplikálni fogja a kontingentálási hivatal és a Banca Națională nyilvántartását, ahol minden exportőrrel külön számlát kell majd vezetni.

Tisztázásra vár még az a kérdés is, hogy egy devizakorlátozások nélküli országba történő export alapján kiadott devizacertifikáttal lehet-e olyan államból eredő importot

Nyugateurópai alapon szervezik meg Bukarest husellátását

Hűtőberendezéses autók logiák szállítani a húst a vágóhidról az üzletekbe — Jéggyárat is csinálnak a természetes jég használatának megszüntetésére

Bukarest, február 8

Bukarest fővárosi állandóbizottsága tegnap ülést tartott, amelynek legfontosabb letárgyalnivalója a város husellátásának koncesszionálása volt. Donescu főpolgármester közölte a tanács tagjaival, hogy a főváros tárgyalásokat folytatott a „S. A. R. D. A.” nevű vállalattal, mely a vágóhidra kerülő hus szállítására alakult. Bukarestben ezidő szerint a vágóhidról a városba úgy szállítják a húst, hogy minden szenny, por és betegségesítő lepi el a friss húst, miután a szállítás a legprimitívebb közlekedési eszközökkel, igazán balkáni módra történik. Ennek a ténynek is nem kis szerepe van abban, hogy a fővárosban rengeteg a húsmérgezőségek és megbetegedések száma. Most úgy akarják a hus beszállítását megszervezni, hogy az a legmodernebb hűtőberendezéssel és higiénikusan felszerelt speciális teherautókon történjék.

Eredetileg a szóbanforgó társaság, amelynek szerepe körül már hetek óta éles viták folynak a fővárosi politika körében, saját rezsimben, kereskedelmi alapon akarta vállalni a huszállítást, vagyis koncessziót kért a várostól. A tárgyalások során azonban a társaság hajlandó volt eredeti feltételeit odamódosítani, hogy a huszállítás hatósági jellegű vállalkozás legyen, illetve a részvényeinek felét átadja a fővárosnak és a vállalat igazgatóságában helyet foglaljon a főváros három delegáltja is, köztük maga a főpolgármester, aki a vállalat igazgatósági elnöke legyen. A társaság, amellyel, hogy a legmodernebb hűtőberendezéssel ellátott autót állítanak be, arra is kötelezi magát, hogy a vágóhid mellett műjéggyárat létesítsen. Jelenleg ugyanis a hus frissentartásához természetes jéget használnak, amelyet a Bukarest külső részeiben levő tavakból és mocsarakból vágunk. Ezt a köztisztaság-ellenes és egészségtelen rendszert megszüntetné a tervezett műjéggyár, amely azonkívül azt is lehetetlenné tenné, hogy a magánkézben levő jéggyárak kartell-

be lépjenek és felemeljék a műjég árát. Tekintettel arra, hogy a rohamosan növekedő lakossággal bíró Bukarestben nyáron tropikus hőségek szoktak lenni, a jégfogyasztás rendkívül nagy és így ez a kérdés is komoly jelentőséggel bír a lakosság szempontjából.

Ion Dumitrescu-Militari nagykereskedő azt kívánta, hogy a huszállításra alakult társaságnak ne legyen monopóliuma a huszállításra. Mire a főpolgármester megnyugtatta, hogy nincsen szó kizárólagossági jogról, de a jövőben azok a vállalkozók, akik részt akarnak venni a huszállításban, ugyanolyan feltételeket kell vállaljanak, mint a szóbanforgó társaság.

— A halmi takarékpénztár kiegyezett hitelezőivel. Tudósítónk jelenti: A kényszerregegyeségi eljárás alatt álló Halmi Takarékpénztár R. T. ajánlatot tett hitelezőinek, hogy fennálló követeléseiket negyven százalékát öt év alatt kiegyenlíti. A hitelezők nagy többsége az ajánlatot elfogadta és így az érvénybe is lépett.

Előfizetőink figyelmébe!

Mindazon előfizetőinknek, akik nem helyi pénzbeszedő úján szoktak fizetni és előfizetésük t. hó 15-én lejár, a mai napon postautóleványt küldtünk ki. Nagyon kérjük az illető előfizetőinket, szíveskedjenek ezen postautólevány felhasználásával az előfizetés megújítására szolgáló összeget mielőbb átutalni, nehogy — ennek hiányában — lapunk folytatásos küldésében megszakítás álljon elő.

SPORT

Csernovici „hogy is volt”...

Hóban, szélben, különös télben az országos műkorcsolyázó bajnokságon

Izgalmak, kétségek és bizonyosságok között,
amíg megtudtuk, hogy: ki a bajnok
(Befejező közlemény.)

Brassó, február 8

Szombaton pazar tükörjég volt.
— Mint a vaj — állapítottuk meg.
A tréningünket nagyszámu közönség nézte végig. És hogy értenek hozzá! Milyen szakvéleményeket hallunk!
Bár a csernovici lapok azt írják, hogy én vagyok a favorit, nagyon biznak a csernovici 15 éves Turusenco „betörésében”...

A parton középkorú hölgy izgul. Rodewaldné — a csernovici „jégmama”. Négy lánya és négy fia korcsolyázik. Kettő — dr. Pappné és Hadlérné — a hölgybajnokságban indulnak. Testvérháborúság...
Ez az asszony egész jégdinasztia nevel a jégsporthoz...

Szombat este véglegesen összeállítják a zsűrit:

Voluŭchi Csernovic.
Schmettau Bukarest Cercul de Patinaj.
Nemes kapitány Kolozsvár Universitatea.
Dr. Hirsch Kolozsvár Universitatea.
Puscasiu Balázsfalva.

Vacsoránál egyébről sem hallani, mint a másnapi versenyről.

Minden asztalnál erről beszélnek. A pensio minden vendége izgul értünk. És tippel.

Végül is kénytelenek vagyunk kiadni a jelzőt:

— Korcsolyáról pedig egy szót sem!
Féltizkor elhangzott a parancs:

— Versenyzők az ágyba!
Ez hogy még eszünkbe se jusson a verseny, ajánlották, olvassunk detektívregényt...

Izgalom ide, izgalom oda, annál az oldalnál, ahol a titokzatos gyilkosság történt, már vígan aludtam...

Vasárnap reggel első dolgunk volt kikémlelni: milyen az idő?

Ezt a meglepetést! Kinn ragyogó nap és — olvad! Az éjjel havazott, a jég meglágyult. Mi lesz itt?

Megkönnyebbülten lélegzünk fel a jégen. Elég kemény, jól siklik rajta a korcsolya.

Kilenc óra. A pálya elnöke néhány szóval sok sikert kíván és az iskolagyakorlatokkal megkezdődik a verseny.

Fél óra múlva hatalmas szél zudul a pályára.

— Ha vitorlákat köthetnének, egész jól menne! — gondoltuk, miközben kinosan evickélünk szél ellenében. Itt már aztán igazán „mázlira” ment. Egyiknél elállott a szél, a másiknak vad dühvel fujt. Itt az egyiknek sikerült, a másiknak nem...

Majd havazás indult. Öt perc múlva ismét sütött a nap. Tiszta április! Megtérített az idő.

Csak a verseny nem volt trófa. Eppen az időjárás miatt és páratlanul izgalmas verseny kerekedett. Turusenco, Stanculescu (Bukarest), Bindea (Kolozsvár) és közöttük fej-fej melletti harc kezdődött. Amikor befejeződött az iskola, nem lehetett tudni, ki vezet. Csak érzésre mentem, mikor úgy hittem, hogy 10—12 ponttal vezetek. (Később kiderült, hogy igazam volt.)

Az iskolát is sokan nézték végig. A jobban sikerült gyakorlatokat meg is tapsolták.

Féltűnő volt, hogy a hölgyeknek nem a legjobban ment, bár a csernovici hölgyek fejlődése kétségtelen.

Az ebéd olyan volt, mintha egész méhkas zsongott volna.

— Mit szólsz, hogy sikerült az ellenhármasom, hát a hármasmom? — kérdik a fiúk egymástól.

A végén kiderül, hogy egyik sem látta a másikat, úgy el volt mindegyik foglalva magával.

— Ki vezet? — ostromolja a bukaresti Stanculescu indiszkrét kérdésekkel a bírót.

Titokzatos mosoly a válasz. Ők maguk sem tudják...

Délután 6 óra. A megvilágított pálya körül több mint kétezer néző tömege sötétlett.

A szél helyenként orkánérosságu.

— Ha forogni kezdek, alig tudok megállni, — mondja Stanculescu, aki különösen pirouettekben erős.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A szabadonválasztott gyakorlatok mind mentek. Andalító valcer hangjaira, friss mars ütemeire siklottak egymásután előbb a hölgyek, azután a férfiak, majd a páros versenyzők

Erdekes újítás, hogy futballszínpadon indítanak.

Csak Turusenco esett kettőt, bár remekül ment. Stanculescu és Bindea is jól szerepelt. Tudtam, hogy itt dől el a verseny. Örült tempóban mentem és esés nélkül usztam meg. Mikor befejeztem, odajöttek társaim és azt mondták:

— Első vagy...
Nem hittem, mert nem tudni, hogy mi kerül ki a bírói táblák mélyéről...

Mindig is mondtuk mi korcsolyások:

— A versenyen résztvenni nem nagy teljesítmény, de az eredmények kiszámítását kívánni már igen!

Este tíz óra. Csak annyi szívárogo ki a pontozó táblák fölé hajló bírók csoportjából, hogy az első hely eldőlt. Husz ponttal győztem. A második, harmadik és negyedik hely bizonytalan.

Végül Lupu dr. kihirdeti az eredményt:

— Románia 1935. évi bajnoka Horosz Béla 7 helyezési számmal (három bíróval első, kettővel második helyezés) 261 pont. 2. Turusenco Csernovic 18 helyezési szám (egy első, egy második, két harmadik, egy negyedik hely) 241 pont. 3. Stanculescu Bukarest 14 helyezési szám (1 első, 3 harmadik, 1 negyedik hely) 239 pont. 4. Bindea Universitatea Kolozsvár 16 helyezési szám (2 második, 3 negyedik hely) 234 pont. 5. Gabroviczky Csernovic 25 helyezési szám (öt 5 hely) 181 pont.

Átadták Bukarest város serlegét, melyet kétszer kellett megvívni, míg végleg — az enyém lett. Megkönnyebbülten sóhajtottam fel. Jó, hogy mindennek vége...

A kihirdetésnél kissé kellemetlen jelenet. A hölgyeknél először Gubernét hirdetik ki

Félrevezetik Önt, ha „OLLA” helyett silány utánszókat látanak. Utasítsa vissza a rágcsákokat az eredeti csomagolásu „OLLA”-hoz

„OLLA” GUM.

elsőknek. Guberné klubja ujjong diadalmi kiáltásokkal, mikor az egészét „visszaszívják”. Rájöttek, hogy hiba csúszott a számításba.

Románia 1935. évi bajnoknője: dr. Pappné Csernovic 4 helyezési szám (2 első, 1 második hely). 2. Guberné 5 helyezési szám. 3. Hadlérné 9 helyezési szám. 4. Winkler Bukarest 12 helyezési szám.

Dr. Pappnének átadtam az általam, a leg-szebb szabadonválasztott gyakorlatot bemutató hölgynek felajánlott serleget.

Persze: ittunk belőle...

Románia 1935. évi bajnokpárja: Eissenbeisser — Timciuc Bukarest 3 helyezési szám. 2. Guberné — Henchert Csernovic. A győztes pár nagyon sokat fejlődött.

Itthon azzal fogadtak:

— Na, nem volt vicc megnyerni a bajnokságot — egy nyolcévesével szemben...

Kiderült, hogy a táviró tévesen a 18 mellől egyszerűen elhagyta az egyest.

— Jövőre persze ismét megy...

Határozottan mondtam:

— Nem. Ötször éppen elég volt. Hadd jöjjenek a fiatalok...

Horosz Béla

Asztali tenisz

ROMÁNIA PING-PONG CSAPATA NEM TUDOTT ELUTAZNI

a londoni világbajnokságra, mert az angol követség megtagadta a vizumot a kollektív utlevélre.

GYŐZÖTT A MAGYAR CSAPAT PÁRISBAN

Magyarország—Franciaország 7:2. A Londonba utazó magyar csapat edzőmérkőzése Párisban.

Jégfoci

Kanada—Németország 9:2

Főiskolai világbajnokság:

Magyarország—Lettország 4:0 (1:0, 2:0, 1:0).

Csehszlovákia—Franciaország 2:1 (1:1, 0:0, 1:0).

Labdarugás

Anglia—Írország 2:1 (1:0).

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Alakíróknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés többszöri feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpédányt nem adunk.

Vétel-e'adás

Szivógázmotoros cséplőgarnitúra, valamint 2—3 járatú malomberendezést hájtóról megvételre keresünk. Helyperin, Simleul Silvaniei. 1506

A mureseni Bőrgyár (Tg. Mures melletti) teljes üzemképes berendezésével előnyös feltételek mellett eladó. Érdeklődni Adám Lajosnál, Tg. Mures, Eliade Radulescu 5. 1505

Veszek nyitott, négy üléses kevéssé használt luxus-autót Apáthy, Rupea. 1553

Állás' nver

Engros fűszerkereskedő-ség, ki italakalmazásban is dolgozott, azonnali belépésre alkalmazást nyer. „Szorgalmas 1562” jellegre a kiadóba.

Állást keres

Ápoló, kórházi gyakorlattal ajánlkodik házhoz, vagy orvoshoz, szerény díjazás mellett. Felvilágosítás dr. Tamásnál Săcueni, Tre'scaune. 1522

Házasság

Kisvárosban élő 21 éves, ép, egészséges, jóalakú, csinos arckifejezésű árvalány, tehermentes földbirtok, egymillió készpénz, ház, üzem, autógarage, 3 szoba főuri berendezés és teljes kelengyével férjhezmenne olyan úriemberhez, ki hozzá bönösül, vagy biztos egzisztencia esetén a férfi lakhelyére menne. Összekötöttet létrehoz Bizony Ferenc 15 éve fennálló házasságközvetítő irodája, Timişoara, IV. Bul. Gen-Berthelot 3.

Bukarest

Jó családból való fiút mászó és hentesáru üzletben tanulónak azonnali belépésre felveszek. Măcelăria la Nicolai, str. Aviatorul Radu Beller 34. (Cartier Dorobanţilor.) 20244-b

Dr. Botvinik berlini specialista bőrr. és nemibajokban. Rendel: 12—2, 5—8-ig Vasárnap 9—10-ig. Bukarest, Piaţa Rosetti 6. (Bulev. Carol). Telefon: 3/34—11. 20142-b

Pénzt folyósítunk azonnal bármilyen összegben mindenféle ékszerekre és egyéb értéktárgyra. Legmagasabb áron vásárolunk aranyat és mindenféle használt ékszert. „Lombard” Sf. Jonică 11.

Finom ezüsttáruk, tálca, kosarak, szervizek, stb. legolcsóbban szerezhetők be Feledy ezüstáru-üzemben. Rendelésre is dolgozunk, hozott anyagból is. Str. Carol 14. Emelet. 20246-b

Festékkészletben jól bevezetett képviselőt Erdély és Bánát részére felveszek. Részletes ajánlatokat referenciákkal „Szorgalmas” jellegre a bukaresti kiadóba. (Moşilor 59.) 20241-b

IDEGESSÉC és ÜSZTÖNÉLET

Írta: Dr. FELD MANN S. ideggyógyorvos — II. kiadás 140 oldal. Ara 90 lej

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

Ez az új puder 9 órát tapad

Milyen megkönnyeb-bű'és, ha nem kell állandóan pudereznie magát. Ez olyan művelet, amelyet minden férfi gyűlöl.

Ennek ellenére sincs soha fényes orrom a biztos vagyok abban is, hogy teintem egész nap friss, bárszonyosan tompa pirt kap. Reggelként tegye a Tokalon habkrém-pudert, ezt a híres párisi pudert, egyszerűen az arcára. Én „9 óra pudernek” nevezem, mert tovább tapad, mint más puder, amelyet valaha is használtam. Az izadás nem hatol a puderen át, hatását nem befolyásolja sem az eső, sem pedig a szél, erősíti a bőrt és kitölti a pórusokat... Új öröm lesz, ha ezt a 9 óra kísérletet megpróbálja.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban. Új, mérsékelt árak 45 lejűl.

Méhészet

Gyakorlati tanácsadó méhészek számára írta Ignácz Sándor, 122 szövegrajzzal árá 132 lej, utánvétellel 152 lejbe kerül. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában.

A sieelés ABC-je

Írta: **Déván István**

Magyarország sibainoka

Arató Gyula festőművész 95 rajzával

Ara 90 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

OLVASSA és TERJESSZE!

Hogyan éljen? a mai ifjuság?

A szexuális függélenség haszna, kára és tanulságai.

Mit szabad a lányoknak?

Mit szabad a fiuknak?

Tartalomjegyzék: Szexuális szabadság vagy szexuális függélenség. — Nemi érettség, nemi élet. — A nő felszabadulása, az ifjuság szabadsága. — Az ifjuság szexuális arcvonala előtt. — Lányok és fiúk a szabadszerelében. — A serdültsegek kora, pubertás. — A pajtásházasság. — A házasság akadályai. — Ugye azt szabad-e a lányoknak, amit a fiuknak. — A fiúk nemi élete a házasságon innen. — Az ifjuság nemi sorsa. — A nemi betegségekről. — Hogyan éljen a mai ifjuság, hogy a tegnapi embernél boldogabb lehessen?

Írta: Wallenstein Árpád szakorvos

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

Ara 60 lej